25ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6746 — 13 ՄԱՐՏ 1908 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 23 ՍԷՓԷՐ 1326 — 26 Mars 1908 — 25me année № 6746

«ԱՐԵՒԵԼՔ»
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ՂԱԼԱԹԻԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 80 Ղրս.
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 45 »
ԴՈՒԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 100 »
» » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 60 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՏԱՐԵԿԱՆ 35 Ֆրք.
» » » ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ 20 »
ԹՂԹԱՏԱՐԻ ԳԱՆԷԸ ՄԵՐ ՎՐԱՅ

10 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

آره‌ولك
ازمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درطیه غلطه

"ARÉVELK"
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur-Propriétaire
KARÉKIN BOYADJIAN
Consple, Galata

10 PARAS

ԿՈՐՍՈՒԱԾ ԶԻՐՔԵՐ

Ամէն անանց որ դիտելու ու դատելու կարողութիւն ունի քիչ մը, ինծի հետ պիտի կրնայ հաստատել թէ աւելի չատ են կորսուած ու վճռացած ձիրքերը քան ղրկացած ու մշակուածները։ Բարոյական ոճրագործութիւնով դատապարտուած կը նկատուին այն ծնողքները, որոնք տեսնելով հանդերձ ու է ձիրքի մը մէկ ձիւը իրենց զաւակներուն մէջ, անոր ուռճացումին, զարգացումին հանդէպ սառն անտարբերութիւն մը ցոյց կուտան։ Ինչ բնաւոր շնորհ մըն է ձիրքը և ասուածային գործ մը զայն զարգացնելը։ Մանդներու պարտականութիւն բովանդակ մեծութիւնը կը կայանայ ըստ իրենց զաւակներուն մէջ գտնուած ձիրքը, այն երկնային պարգեւը, որ այնքան չըբնաղ ու հազուագիւտ է յանախ՝ եռեւան հանելուն և զարգացնելուն մէջ։ Ո և է ձիրքի մը մշակումը ով գիտէ ինչ բարիք կրնայ ըլլալ ներթափին ու իրեն նմաններուն միանգամայն։ Մեղմէ ով խորունկ պաշտում մը ու հիացմունք մը չէ ունեցած իսկ ամէն կատարեալ զարգացած գեղեցիկ ձիրքի մը։ Ժողովուրդի մը մեծութիւնն ու փառքը կը պատմեն իր ծոցին մէջ ծնած ու սնած ձիրքերը։ Ինչ պատիւ այն ծնողքին, որ կրնար ուսած է ընտսոր ձիրքերով օժտուած անհատի մը, և ինչ փառք անոր որ յաջողած է այդ ձիրքը զարգացնել, թանկագին նուէր մը ըրած ըլլալով մարդկութեան։ Նիւթական անձուկ պայմաններու մէջ գտնուող հայր մը երբ կը տեսնենք թէ կ'ընկրկի իր զաւկին մէջ գտնուած ձիրքը մշակելու, անոր օժանդակելու պարտականութենէն ոչ ոք իրեն զերծ կրնայ նկատել, երբ նիւթական լաւագոյն պայմաններու տակ կը գտնուի։ Մարդս ոչ միայն պատասխանատու է իր գործած չարիքին համար, այլ հազար անգամ պատասխանատու է այն բարիքին համար զոր կրնայ ընել մարդկային ընկերութեան ու չընել։ Ձիրք մը մշակել մարդկային ընկերութեան բարեւաճման ծառայել չէ՞ միթէ, մարդկային ընկերութեան բարօրութեան աշխատիլը մեր պարտականութեանց ամէնէն վեհագոյնը կատարել չէ՞, և ուր կարելի է գտնել հոգեկան անխառն հաճոյքի մը վայելումը, եթէ ոչ մարդկային ընկերութեան նկատմամբ ունեցած մեր պարտականութեան լիուլի կատարմանը մէջ։

Այսօր մեր մէջ սառաբ թիւ մը կը կազմեն անանց, որոնք իրենց նմաններուն օգտակար հանդիսանալու գեղեցիկ ու վեհ բաղձանքով մը առլցուն, նիւթական մեծակակ նեւրներ ըրած են օրայօրէ, արժանանալով իրաւամբ «բարեբար» անուան։ Այդպիսիներուն հանդէպ ամէնքս ալ խորին յարգանքով ու ակնածանքով կը վերաբերուինք անշուշտ, սակայն միւնոյն ատեն իրաւունք ալ ունինք մտածելու թէ ազնիւ նուիրատուները՝ որ ատիճան ու ինչ չափով օգտակար եղած են։ Ո՞վ կրնայ հաստատել թէ ամէնքն ալ առանց բացառութեան հաստատուն ու ամուր հիմերու վրայ դրած են իրենց նուիրատուութիւնը։ Ո՞վ կրնայ ուրանալ թէ ոմանց մէջ օգտակար ըլլալու կատարեալ ու ճշմարիտ գիտակցութիւնը մեծապէս պակաս է, որուն իբրեւ ուղիղ հետեւանք, ըստ արժանւոյն չէ օգտուած իր նիւթական օժանդակութենէն իր պատկանած հանգանքը և ունայն մարդկային ընկերութիւնը։ Ամէն գործ որպէսզի լուսագոյն արդիւնք մը տայ, անհրաժեշտ է որ կատարեալ գիտակցութեան մը վրայ հիմնուած ըլլայ։ ուրեմն բարեբարութիւնն ալ ճշմարիտ գիտակցութենէ մը պէտք է բխի, բարեբարութիւնը պէտք է ծնունդը ըլլայ բարեբարելու իմաստուն ու բանաւոր եղանակի մը, այն ատեն սոա միայն պիտի կրնայ նպատակաւորուիլ մարդկային ընկերութիւնը։ Մասաւոր կարճատեսութիւնը մեր բարերարներու մեծամասնութեան մէկ յատկանիշը եղած է, այնպէս որ հետեւն երբեք չեն ուզեր տեսնել։ հետեւաբար չեն անդրադառնար թէ այս օրերը վաղուան կը պատկանի անխուսափելիօրէն։

Հանգուցեալ Ասպետ Ջունդի կամէր ուղղակի նպատակ ունի աղքատիկ աղջիներու մէջ տեսնուած ձիրքերը մշակելու Սերպայի նման լուսաւորեալ կեդրոնի մը մէջ։ Ոչ նուազ գովելի գործ մըն է նաեւ բարերարելու այն իմաստուն եղանակը, որով Գօղոս Նազար փաշա իր կենդանութեան մանաւանդ, Սերպա կը ղրկէ աղքատիկ ուսանողներ այս կամ այն գիտութեան մէկ ճիւղին հետեւելու համար։ Միայն ցերմապէս փափաքելի է որ ընտրութիւնները անաչառութեամբ կատարուին, և ճշմարիտ արժանիքները չզսխուին «խաթեր համար»ի գձուռ հայիներու։ Անշուշտ պայման է որ ընտրելիները երկրորդական վարժարան մը չրջանը ատարած ըլլան, բայց ուղիղ է որ ձիրքերը մի միայն հոն փրնտռուին, չկ՚ն արդեօք մեր նախակրթարաններուն մէջ այս կամ այն գեղարուեստական ճիւղին մասնաւոր հակում ունեցող աղաչներ. ինչ կարելի է ընել այդպիսիներուն հանդէպ։ Կարծեմ ուղիղ պիտի ըլլայ վարժարաններու տեսչութիւնը ուշադրութիւնը ու և է ձիրքերով օժտուած աղքատիկ ուսանողներու վրայ դարձնել, և անոնց երկրորդական վարժարան յաճախելու դիւրութիւն ընծայել և այսպէսով Ջունդեան կամքի սպասաւոր ընտրելիներ պատրաստել և կամ նպատակ փաչայի բարերարութեան թեկնածուներ։ Այս կերպով գեղարուեստները մեր մէջ ալ պիտի կրնան ծաղկիլ, և մենք ալ գեղարուեստի անմահ փառքերը ողջունելու և անոնցմով ազնիւ հպարտութիւն մը մեր մէջ սնուցանելու երջանկութիւնը վայելելու բաղդին պիտի արժանանանք։ Ամէն ապրող տերունդ սեպհուն պարտականութիւնը ունի իրեն յաջորդող տերունդին փառքին ու պարծանքն առարկայ դառնալու. ոա ալ կարելի պիտի ըլլայ միայն ձիրքերու կատարեալ մշակումով։

ՋԱՊԵԼ ՋԱՔԱՐԵԱՆ

ԹԱՏՐՈՆ ԵՒ ԲԱՐՔԵՐ

Թատերական արուեստ.— Հանրի Պաքայլ.— Իր նոր բիւսը՝ «Մերկ կինը» (La femme nue).—Իր պատշաճած թեզը.—Կնոջ ճակատագրի եւ սեր։

Թատրոնը բարոյականի և նկարագրի խորանն է, մարդկային և աշխարհային արքութեան տաճարը, որ լաւ ըմբռնուած եկեղեցիի մը կամ դպրոցի մը չափ նուիրական է և անհրաժեշտ, բարոյացուցիչ և հրահանգիչ։ Իր ամէնէն ժողովրդային հանգամանքը եթէ կայ, այն ալ զուարճացնելով սովրեցնելու, լացնելով սատարելու, յուզելով գաղափարներ արդեգրելու իր եղական կարողութիւնն է, որ մարդկային և աշխարհային ըլլալուն ալ սկզբնապատճառն է։ Թատրոնը չափահասներու ուսումարանն է, գործնական կամ աւելի ճիշդը ընկերային կեանքի հայելին է, սրտին ու մտքին, նկարագրին ու բարոյականին աղօթարանը, ուր յուզումները, զգայութիւնները, ճառագայթումները և խորին ապաւորութիւնները կը կազմակերպեն նկարագիրը ու բարոյական մարդը, ինչպէս եկեղեցին ու կրօնքը և կամ ուղիղ հաւատքը կը կազմեն ու կը բեղմնաւորեն հոգեկան կեանքը։ Այսքան կենսական ըլլալուն Թատրոնին պէտքը, այնքան ալ բազմապահանջ է և դժուարին, որովհետեւ այսպիսի դարձու մը մէջ ճաշակներու անհամեմատ բարձրութեան, նրբութեան կամ տարբերութեան, ինչպէս նաեւ նկարագրի ու իմացականութեան և սրտի վերաբերումներու բոլորովին զգայացունց և տարաբնոյ վիճակի մէջ, և մասաւանդ բաղձերու այս խնդրոյ հոգեմտներու և ձգտումներու այս անորոշ հոսանքին ու հակահոսանքին մէջ չատ փափուկ բան մը դարձած է բեմական արուեստը, և այն պարտքը՝ որ կը բաշխուայ բեմայարդարին վրայ, և այն պատասխանատուութիւնը՝ որ կը ծանրանայ արուեստագէտին, այսինքն Թատերագրին խղճին ու սրտին վրայ։ Չի բաւեր միայն չղոչղուն, հեռաքրքրաշարժ ընծայել Թատերգութիւնը, այլ պէտք է զոյն չատեկան, հրահանգիչ ինչպէս նաեւ զաղափարային կամ սկզբնական ընել՝ պահանջուած բարերար արդիւնքը ստանալու համար։

Նշանաւոր բանաստեղծ և Թատերագիր Հանրի Պաքայլ սապէս կը սահմանէ Թատրոնին կոչումը.

«Թատրոնը երբեք եղած չէ գաղափարներ ցուցադրելու համար, այլ զանոնք ազդելու և թելադրելու համար։ Թատրերգութիւնները պէտք է ունենան ներքնախօսումներ. փիլիսոփայական trame մը, ինչպէս որ հագուստները կրկնոյթներ կամ ատամներ ունին անհրաժեշտ բայց բացասական անհանգիստ։ Եթէ անհրաժեշտ է որ առաջ գաղափար մը կամ գաղափարներ պարունակէ, ժողովուրդին համար մատուցումը պէտք է կամաւոր ըլլայ, գաղափարները մեղի համար, արտաքին ազնաւորութիւն մըն են անկարեւոր որուն միակ արդիւնքը ժողովուրդին զգացումով ապ է կեանքի աւելի յուզիչ և աւելի Թափանցող հայեացք մը։ սակայն չէ թէ հանրութիւնը խուսափեցնելու համար անդրադարձումի մը և խոկումի մը աշխատութենէն, այլ մարդկութեան մէջ բնակելու և այսպէս ալ Թատերական օրէնքներու մէջ ապրելու համար։ Անձնասրութիւնները պէտք է ազատ չարժին և անոնց համամտա վարուին, և ա՛չ թէ պատճառին պէտքերուն համեմատ. անոնք են որ պէտք է առաջնորդեն բիւսը և ո՛չ թէ բիւսը զանոնք։»

Բանաստեղծ Հանրի Պաքայլ քանի մը գեղեցիկ քերթուածներով և հետաքրքրաշարժ բիւսերով անմոռանալի համբաւի տիրացաւ. երիտասարդ Թատերագիրը չուռով իր կարողութիւնը ցոյց տուաւ և սկսաւ յաջողութեան դափնիներ խլել բեմին վրայ։ Իր հեղինակութիւններն են՝ L'Enchantement, Maman Colibri, La marche nuptiale և Poliche։ Հանրի Պաքայլի բոլոր հեղինակութիւններուն մէջ զինքը անուանի դարձնող է իր գրական ճկունութենէն և կարողութենէն աւելի իր այն յանդուգն անձնավստահութիւնը, որով կը խիզախէ բարքերուն և գաղափարներուն մէջ, զարմանալի և տրամաբանող կարողութիւնով մը պաշտպանելով իր պարզած թեզերը. իր գրութիւններէն կը ցայտին կարծես իր վառվռուն, խիզախ և սեւաբիր աչքերը, որոնք անհնուն եռանդ ու կրքով կ'արտայայտեն. իր լայն ճակատը խոհուն իմացականութիւն մը կը յայտնէ։

Հանրի Պաքայլ վերջերս մեծ յաջողութիւն մը ունեցաւ Ֆրանսական Թատրոնին վրայ իր նոր բիւսով, որ ներկայացուեցաւ Ռենեսանս Թատրոնին մէջ, հիանալի, կոկնեցուցիչ և անողոք Թատրոգութիւն մը՝ Մերկ կինը (La femme nue)։ Թատերական քննադատ Մ. Կի Լոնէյ խաղը սապէս կը նկարագրէ Մաքենի մէջ.

«Վերջապէս ահա Թատերգութիւն մը որուն վրայ կրնանք հիանալ. répétion générale-ին դէպ ելանք բոլորովին չլացած հերոսին յանդգնութենէն և dialogue-ին գեղեցկութենէն. գլուխ գործոց մը է այս, զոր Պ. Հանրի Պաքայլ պատրաստած ըլլալուն վրայ չենք զարմանար, բայց երջանիկ ենք հերինակին այս յաղթանակը ծափահարելով։ Շատ զ'ելիէ տարօրինի մէջ պատուոյ միասլը կը գտնէարկեն. երիտասարդ մը, Բիէր Պերնիէ, քուէին արդիւնքին կը սպասէ անհամբերութիւնով, իւղաներկ նկար մը ցուցադրած է ինքզ, մերկ կինը, օրուն համար իբր օրինակ գործածած է իր տարփուհին, Լուիզ Բասաներ. արուեստի քննադատ մը այս նկարին նուիրած է գրութիւն մը որ խորունկ տպաւորութիւն գործած է. Պերնիէ՝ հակառակ իր տարիքին՝ գեղագէտ մրցանակը կ'ընդունի և կ'որոշէ տաճանաւոր Լուիզին հետ, որ իր դժբախտ օրերուն ընկերուհին եղաւ։ Բանի մը տարի եաք, Պերնիէ օթել մը ունի Մուսեօ Բառքին պողոտային մէջ, Պապին պատկերը պատրաստած է և աղխրիկ կիներուն նկարիչն է. ցաւելով կը հաստատէ թէ հակառակ իր բոլոր ձիգերուն Լուիզ ժողովուրդին մէկ ալիքիկ կը մնայ, իսկ ինք կը սիրահարի աը Շապան իշխանուհիին։ Շապան դրամատէրի մը աղջիկն է և աւերուն ծերի մը հետ ամուսնացած է՝ գեղեցիկ անուն մը ունենալու համար. նէ կը պատկի Պերնիէն, և Լուիզ որ յանկարծակի կը բերէ անոնց համբոյրը, սառակի ջղագրգռութենէ մը կը զգեստուի։ Իրը վնասի հատուցում որ Շապան իշխանը վերջապէս կը հաստատի ամուսնալուծութեան, բայց Լուիզ կը մերժէ իր երջանկութիւնը կորսնցնել, կը սպասնայ իր հակառակորդուհին, կը Թափանցէ անոր, ապարդիւն։ Ցավենտաս Պերնիէ և իր նոր տարփուհին կը սիրեն միմեանց, անոնք անանց են։ Լուիզ կը փոքրէ անձնասպան ըլլալ, բայց հրաժարեցնելու համար զինքը սիրոյն չի Թափանցեր։ Լուիզի յուսահատութենէն յուզուած՝ իր հակառակորդուհին կը խոստանայ այլ եւս խանգդտա չելլալ նոր կեանքին. իր ամուսինը կ'ուխտէ զինքը չլքել, բայց անկէ չի պահեր թէ այլ եւս չի սիրեր զայն և թէ ամուսնական կեանքէն յագրացած է. կը յայտարէ թէ ոչ ոք տէր է իր զգացումներուն և թէ ինչ որ կրնայ ընել Լուիզի համար, այն է իրմով նուիրանցնել պարծանք և շղոչղուն ապագան, զոր կը կանխատեսէր։ Լուիզ չգիտի հակառակորդի երբեք Պերնիէի գայութեան պատուհաս մը ըլլալ։ Հին սիրահարի մը քով կ'ապաստանի, որ երբեք զինքը պաշտելէ դադրած չէ և զոր խոտորէն լքած էր քիչ առաջ Պերնիէի համար։ Մարդիկը և կիները անդութ չեն, այլ սէրն է անողոք։ Հանրի Պաքայլ կիրքին այս ահաւելի զօրութիւնը ի վեր հանած է գեղարիկ յանդգնութիւնով մը, չէ վախցած միաեղ բերել տարփուհին, կինը ու ամուսինը տարաբալի և աքանչելի համբարձակութիւնով։ Տառապեցնող տեղութիւնները և տանջանաքերները այս երեք էակներուն, որոնց երեքն ալ իրաւունք ունին և որոնք կը կռուին ողբերգական ու ամէնօրեայ պայքարի մը մէջ։ Իր պարզած սկզբունքին հիմը կը կազմեն ազատ սէրն ու ազնիւամիտ սէրը։ Իր այս չքնաղ բիէսին ձգտումը աւելի ազնիւամիտ սէրին է։ Ազատ սէրը քիչ մը չափազանց ատիճանն է ազնիւամիտ սէրին, որ կեանքը փոթորկալից կ'ընէ և տանջապալի, և հակառակ երջանկալից հեռապատկերներուն՝ սէրն ու կենցաղը պատուհաս մը կը դարձնէ և կը քակէ կենսակցութեան շէնքն ու բարօրութեան ծաղկաստանը։

«Ազատ սէրի մը հետեւելով ամէն մարդ պարզապէս միայն իր անձը, իր եսը գերգուած կ'ըլլայ, և այսպէս ո՛չ միայն կը մոլորի աշխարհի ու կեանքի իրագործութիւններուն մէջ, այլ իր հոգեկան ու բարոյական շէնքն ալ կը խորտակի և փոխանակ բնական ու ազնիւ զգայութիւններու և ձգտումներու, մարդիկ կը մղուին սկեպտիկ և թեթեւ վերաբերումի մը կեանքին հանդէպ, նուիրական կենակցութեան հանդէպ, զոյն անդիտակցորէն ծանր լուծ մը, կաշկանդող կապանք մը նկատելով դժբախտաբար։ Մեր իշխան տեսին մէջ ալ շատ ծանր դատ են ազատ սէրի ձգտումները. ազատ և աղեկամի սէրերը քիչ բայց անհրաժեշտ տարբերութիւնով երկու կենցաղի կը յանգին, ազատ կենակցութեան և աղեկամի կենակցութեան, այսինքն չղթայազերծ և աննախապայմանալ կենակցութեան։ Ցաւելով կ'ըսեն որ մեր իշխան տեսին մեծ մասը, երեւութերը և արտաքին կերպերը ընդօրինակելու կամ մակերեւութապէս ըմբռնելու իր այսպիսի ազնիւ հեղգեան կենակցութիւնը հետեւեալ կ'այլափոխի, և հիմակուան ո՛չ թէ միայն կիները, այլ և աղջիկներուն մեծ մասը ազատ սէրի մը, բուն իմաստով ըմբռնուած ազատ սէրի մը թեւերուն մէջ կը նեռուին, աւելի ազատ կենցաղի մը, և այսպէս թեթեւամիտ քմահաճութիւններով ու կանխահաս ու չատ ինքնամատնացումով կանուխէն իրենց գրիտնութիւնը տուիանքին թեւերուն կը յանձնեն, ա՛չ միայն իրենց հմայքը, գեղանքը, սէրը և խօսքը նուիրելով, այլ նաեւ ամուսիններու մէջ ըլլալիք գաղանի վայելքներն ալ ըմբոշխնելու կը համարձակին, ոչնչացնելով կանանութեան նուիրականութիւնը և հրապոյրը...։

«Ինչ մեծ պատասխանատուութեան բաժին մը ունին մեր կիները բարքերու այս անկումին մէջ, երբ ինքնամատոյցներն են, երբ մեր օրիորդներն ալ նոյն անկումին ենթակայ են. անշուշտ երիտասարդներն ալ չպիտի համարձակին ամուսնանալ, քանի որ արդէն ամէն տեսակ հաճոյքներէ ալ չեն զրկուիր. ա՛ռ մնաց ընտանեկանութիւնը և անոր սուրբ երջանկութիւնը...։

Հանրի Պաքայլ սապէս կ'եզրակացնէ. «Աբիթիթին պարտականութիւնն է կեանքին վերադարձնել բովանդակ իրականութիւնը, դուրս նետել, մերձել կեղծը, չինծուն, յարմարցուածները և նախապատրաստները՝ միմիայն ճշմարտութեան երթալու համար, որովհետեւ ճշմարտութի՛ւնը միայն ամէն բան հիմն է, մեր ներշնչումին ինչպէս նաեւ սէրին աղբիւրը։ Սիրել կինը այն կերպով և յարգել անոր մէջ ամէն ինչ որ ճշմարիտ է, միամիտ է, բնազդական և մերկ, հիանալի նկար մըն ալ պատրաստել ըսել է. պէտք է բնական կնոջ երեսնքը և ազատ սէրի մը, ո՛չ երբեք այս բառին առնուած իմաստով, այլ այն իմաստով որ կ'ուզէ նշանակել տղեկամի սէր, աղեկամի՝ բոլոր նախապայմանութիւններն, բոլոր սակրութիւններն, և օրինակ առալ անանց որ միջոցները չունին կորսուիլ և անկարելի ուրախութեան մը։»

ՇԱՀՆԱԶԱՐ ԷՕՔՍԻՋԵԱՆ

ԱՌՏՆԻՆ ՅՈՒՇԱՏԵՍՏ

Դիմէ արիւն հոսած առեն փոքր սպունգ մը փաչիացուած պաղլեղի մէջ թաթխելով արիւն հոսած ռունգին մէջ դնելու է։

ԱՐԴԻ ՄԵՂՈՒԱԲՈՒԹՈՒԹԻՒՆԸ

Բարեկամի մը հանձնարարութեամբ հայթայթուած առիթն ունեցայ կարդալու Ն. Ց Դալֆ սյեան էֆենտիի գիւղատնտեսական յօդուածներու շարքին ամէնէն աւելի զիս շանազգուոյ մեղուաբուծականները։ Ա. Նոնցմէ վերջինին մէջ (Արեւելք) թիւ 6713 յիշատակութիւնը կ'ըլլար մեղուաբոյծներու որոնք կ'ըսեն թէ սխալուած են թողուլ գիւղատնտեսական այս զեղարուեստը, սուտ ստորին տեսակ մեղրին համար՝ որուն գնորդ չէին կրցած գտնել։ Հմուտ յօդուածագրը այդ անպատեհութեան իբր դարման օրագրի մը սիւնակներուն պաշտպանամասնութեամբ պարզած է մեղրաբեր բոյսերու մշակութեան մասին օգտակար տեղեկութիւններ։ Իսկ զանոնք բրած է յիշատակութիւնը նոր մեղուաբուծութեան պայմանագրած գիտական ու արհեստական այն միջոցներուն որոնք ետուգպէս հաստատուն դրութեան (fixisme) արտադրածէն ընտրելագոյն տեսակով մեղր մը ստանալու ապահովութիւնը կուտան։ Բայց համբնթացորէն արհեստական եղանակով առաջ բերուող մեղրաբեր բոյսերու մշակութեան մասին հարկաւոր ջանքերու, մեղուաբոյծը եթէ նոյն իսկ այդ մասին մեծ բան մը ընելու դրդապէս անկարող է, բան մը որ յանախադէպ է, կրնայ իր մեղուներուն բաւական ընել այնպիսի եղանակով մը որ դիւրութիւնն ունենայ ընտիր ու փափկահամ մեղր ստանալու։ Արդի մեղուաբուծութիւնը բազմաթիւ միջոցներ ցոյց կուտայ այդ բանին համար. միջոցներ որոնց կարեւորագոյններէն մէկ քանին վրայ պիտի խօսիմ այս անգամ։ Հաւանական է որ Դալֆ սյեան էֆենտիի յիշած մեղուաբոյծները մեր երկրին սովորական հին գրութեան համեմատ իրենց մեղրը կը ստանային ճմլումով։ Այդ պարագային՝ մեղրին կը խառնուի խորխոխներուն մէջ անհրաժեշտօրէն ամբարուող բեղնափոշիէն մաս մը բան ծանր հատ ու համ ունենալու համար դարմանելի կերպով կ'եղծեն մեղրին ոճակը։ Ուրեմն դիւրին է հասկանալ թէ մեղրահան գործիքով (extracteur) քաղուած մեղր մը հարկաւորապէս գերազանց աղնութիւն մը ցոյց կուտայ ճմլումով հանուած մեղրին հետ բաղդատելով, վասն զի անիկա գրեթէ զերծ է բեղնափոշիի ներկայութենէն։ Ամէն մեղուաբոյծ, որ հարկ եղած կարեւորութիւնը կուտայ իր արհեստին, պէտք է ուսումնասիրութիւնն ընէ իր բնական երկրին մեղրաբեր բոյսերուն և ճշդէ անոնց մեղրաբերութեան ատիճանը, արտադրած մեղրին օրակը և ծաղկումի թուականն ու տեւողութիւնը։ Այս բանը կարծուածին չափ դիւրին չէ օգնակի մը համար ու կը պահանջէ անխոնջ հետամտութիւն և նոր ու կատարեալ մեղուաբուծական գիրքերու առաջնորդութեամբ երկարատեւ ուսումնասիրութիւն։ Այսպէս իւրաքանչիւր մեղրաբեր բոյսի արտադրած մեղրին օրակը ճանչցուելէ յետոյ արդի կատարելագործուած փեթակներուն մէջ(*) դիւրին է տարին տեսակ մը դասել լաւագոյնէ մը, հիմնուելով ծաղկումի ժամանակամիջոցներու տարբերութեան

(*) Պէտք է գիտնալ որ փեթակներու ձեւերը բազմաթիւ են. Գալֆսյեան էֆ. յիշատակածը Dadaut-Modifiée կամ Dadaut-Blatt ըսուածն է։ Ասոնցմէ կը գործածեմ ես ալ վեց տարիէ ի վեր ու փորձարկած եմ նաեւ ուրիշ տեսակներ՝ որոնց մասին ի հարկին պատրաստ եմ տեղեկութիւն տալ, ինչպէս նաեւ օգտակար ու գործնական թեւադրութիւններ ընել, պատասխանը վճռուած նամակով դիմումը ընողներու։

ԲՕԼ ՄԱՐԿՐԻԹ

ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԿԻՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԵՐԿՈՒ ՕՐՕՐՈՑՆԵՐԸ

Է.

ՀԱՒԱՏԱՐԻՍ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒՀԻՆ

Այրի և առանձին մնացած աշխարհի վրայ, Ժանն Տանարէ սկսած էր բուռն սէր մը տածել Օրօր մարքիզուհիին նկատմամբ, իր մեծ ու լաւագոյն բարեկամուհին։ Հաւատարիմ ու քաղցր աղապատանք մը կը զգար անոր նկատմամբ, կռահելով թէ դժբախտ էր մանկամարդ կինը։ Ամօթխածութեան և գաղտնապահութեան պատճառաւ Տիկին աը Մօրայլ իր վշտերը կը ծածկէր Ժանէ։ Բայց կարելի՞ էր չկռահել որ մարքիզին ու մարքիզուհիին միջեւ գտնուող անդրդմանելի անհամաձայնութիւնը, հոգիին ու մարմնոյն խորեւէն, բոլոր զգացումներուն և գաղափարներուն անյաղթելի խորչէնքէն առաջ եկած էր։

Այդ մասին համոզում ցոյացուցած էր Ժանն Տանարէ, տեսնելով որ մարքիզուհին կը թափուէր Ռօշ-Թրթի դարասանին հովանաւ տեղերը, երկար ու ցաւագին ամուրջներու մէջ թաղուած։ կը բաւէր դիտել մանկամարդ կնոջ չնորհագեղ դէմքին վրայ յիշուած մելամաղձութեան ամպերը, յաճախ կարմրած աչքերուն տրխրութիւնը և վարդագոյն ու ազուր չրթունքներուն դառն ծալքը։

Ժանն Տանարէ չատ ճարտար չէր՝ աշխարհիկ ընկերութեան մէջ ապրած չըլլալուն համար։ Նրբացած ընկերութեան պակասող մարդոց հեռաքրքրութիւնները և բամբասանքները, ջերմանոցի մէջ մշակուած զգայականութեան մը զարգացումը իր մէջ չէր ընդլայնած դիտելու ձիրքերը, ինչ որ յատուկ է անգործ մի ջավայրի մը, ուր շաղակրատութեամբ կը զբաղին։ Բայց Ժանն Տանարէ գլխու և սրտի տէր կին մըն էր։ Հետեւաբար ան քիչ առեան մէջ կրցած էր լաւ դատել Գ. աը Մօրայլը, ուրկէ կախում ունէին Օրօրի ճակատագիրը, երջանկութիւնը կամ դժբախտութիւնը։ Իր տպաւորութիւնը սա բաներն մէջ կը կայանար. մարքիզը վախ կը պատճառէր իրեն։ Բիչ մնացած էր որ մարքիզին վտանգաւոր հրապոյրին ինքը ազդուէր, այն յանկարծ ու փաղաքուշ հրապոյրին, ուրկէ կը նուաճուին ամէնէն անողոք և անզութ որթի տէր կիները։ Այդ պատճառաւ այրին կը զգուշանար մարքիզին դիմաթիչ ազդեցութենէն։

Սրամտութիւն, չնորհ, վայելչութիւն, իսկական վերածնութեան չրջանի իշխաններու յատուկ խրախճանք մը, ֆիլիքական արիութիւն, բարոյական յանդգնութիւն, Մօրայլի մարքիզը ունէր բոլոր այդ յատկութիւնները, ինչպէս նաեւ չատ մը թերութիւններ, աններդաշնակ ու փայլուն մոլութիւններ, որոնք բարութեան և չարութեան, մանաւանդ չարութեան արտակարգ խառնուրդ մը կը ձեւացընէին։

Իր ընդդիմերուն դիմադրելու և իր կիրքերը զսպելու անկարող, Գ. աը Մօրայլ երիտասարդական խալ հանձարներու մէջ մտած էր. իր անագին հարստութիւնը և իր փափագներուն գոհացում տալու վարժուած էր միշտ, ո՛րքան ալ յիմարական փափագներ ըլլային անոնք. իր քմայքներու գոհացման համար անգրագրելի կամք մը ցոյց կուտար, որ լաւագոյն գործածութեամբ մը, զինքը պիտի դարձնէր բացառիկ և զօրաւոր նկարագրի տէր մարդ մը։ Իր մենամարտներով, սիրուհիներով, բախտախաղի մէջ ունեցած կրքերով —երբեք տարի առաջ առաջին մրցանակը չատած էր ձիրաս-նաւաճուին ամէնէն անողոք և անզութ որթի տէր կիները։ Այդ պատճառաւ այրին կը զգուշանար մարքիզին դիմաթիչ ազդեցութենէն։

Սրամտութիւն, չնորհ, վայելչութիւն, իսկական վերածնութեան չրջանի իշխաններու յատուկ խրախճանք մը, ֆիլիքական արիութիւն, բարոյական յանդգնութիւն, Մօրայլի մարքիզը ունէր բոլոր այդ յատկութիւնները, ինչպէս նաեւ չատ մը թերութիւններ, աններդաշնակ ու փայլուն մոլութիւններ, որոնք բարութեան և չարութեան, մանաւանդ չարութեան արտակարգ խառնուրդ մը կը ձեւացընէին։

Իր ընդդիմերուն դիմադրելու և իր կիրքերը զսպելու անկարող, Գ. աը Մօրայլ երիտասարդական խալ հանձարներու մէջ մտած էր. իր անագին հարստութիւնը և իր փափագներուն գոհացում տալու վարժուած էր միշտ, ո՛րքան ալ յիմարական փափագներ ըլլային անոնք. իր քմայքներու գոհացման համար անգրագրելի կամք մը ցոյց կուտար, որ լաւագոյն գործածութեամբ մը, զինքը պիտի դարձնէր բացառիկ և զօրաւոր նկարագրի տէր մարդ մը։ Իր մենամարտներով, սիրուհիներով, բախտախաղի մէջ ունեցած կրքերով, ձիերով —երբեք տարի առաջ առաջին մրցանակը չատած էր ձիրաս-նաւաճուին մէջ— և մանաւանդ իր գայթակղելից կանքով Բօրիզի ամէնէն աչքառու անձերէն մէկը հանդիսացած էր։ Ժանն կը խորհէր թէ ինչպէս կ'ըլլար որ այդքան յափրացած ու մաչած մարդ մը, թէեւ ապշեցուցիչ կերպով երիտասարդ և տակուն, սիրահարուած էր Օրօրի պէս անբիծ ու տաղնիմամայ աղջկան մը։ Երիտասարդական չնորհը և Օրօր գեղեցիկ առնը արդեօք անբծութեան չանչ մը անցուցած էին մարքիզին ցամաք սրտին վրայէն։ Այդ աղջիկը դիւթելուն պատճառը սա էր թէ սիրային դժուար յարթանակներու վրայ կ'ուզէր աւելցնել Օրօրի բնազդական ընդդիմութիւնը ու մերժումները ընկնելու յաղթանակը, չես գիտեր Տնժուանական ի՞նչ խրախճանութեամբ։

Ժանի ապշութիւնը ա՛լ աւելի մեծ պիտի ըլլար, երբ իմանար թէ Օրօր գաղտնի և անոյշ սէր մը կը տածէր ուրիշ մէկուն նկատմամբ։ Իր զարմանքը անհնարն պիտի ըլլար, լսելով որ Ռօպէր Լը Շարը սիրելով հանդերձ, նոքատի աղջիկը ցաւագին վարանումներէ յետոյ հաւանած էր Մօրայլի մարքիզին հետ ամուսնանալու, մանաւանդ որ Հօ-Գրիան կոմսն ու կոմսուհին ալ բանական ճնշում մը բանեցուցած էին, իրենց փառասիրութիւնը գրգռող այդ ամուսնութեան համար հաւանելու։ Ինչպէս Ժանն պիտի կրնար ըմբռնել այնպիսի բան մը զոր նոյն ինքն Օրօր չէր ըմբռնած։ Զգայրին յեղակարծ ակարութեան մը, վհատած մտքի մը արդիւնքն էր միթէ այդ ամուսնութիւնը։ Արդեօք խորհած էր որ Ռօպէրի երեսը չպիտի տեսնէր ալ ետ, հեռացաւ մի ու բացակայութեան պարապութիւնը զգալով իր չուրջը։ Կեանքի մէջ անփոթ, ինքզինքին և ուրիշներու նկատմամբ անտեղեակ, այն հակասական և չիթ կացութիւններէն մէկուն մէջ կը գտնուէր արդեօք, ուր մարդ իր անձը չի ճանչնար և օտարի մը պէս կը դիտէ իր սեփական գործերը։

Գ. աը Մօրայլ հմայուած էր միթէ իր զերակիր փոքրամարմնութեամբ և աննկուն յանդգնութեամբ։ կարճատես ու տենդոտ կախարդանք մըն էր, լքուած հոգիի մը ազնիւ, որուն զարթնումը այնքան յանկարծական ու սասկալի եղած էր։ Ժանն ալ իմացած էր ամէնուն դիտացածը. Գ. աը Մօրայլ, իր ամուսնութենէն քանի մը ամիս յետոյ, նախ գաղտնաբար և յետոյ բացայայտ կերպով սկսած էր հետեւ

վրայ։ Այս բանը մեծապէս կը դիւրացնէ դարձեալ մեղրահան գործին, երբ քսդիրը արտահանուած (extrait) մեղր տասնալուվրայ է։ Զանց կ'ընեմ խօսիլ արդի դրութեան շնորհիւ տացուած խրախմերդին, որուն վրայ պատրաստութեան մէջ մեր հրաշագեղեցիկ միջոցներուն ունեցած ճարտարութենէն վար չեն մնար արդի մեղուաբուծութեան գործածած հանձարեղ միջոցները, օրպէս զի տացուած բերքն ըլլայ բեղնաւորի ներկայութենէն զերծ, ախորժագրգիռ, փարիզեան ու արեւմտեան հանրութեան համար պարզ։ Գեւելու վիճակի մը մէջ գտնուած միջոցներէն դուրս կան ուրիշներ ինչպէս նաև դրդիչ սնուցումի (nourrissement stimulant) դեղերին իրենց ազդեցութեամբ մեղրերուն դարձ (surplus) տանալու։

Սակայն այս յօդուածին նպատակը այդ դրութիւնները մանրամասնօրէն բացատրելէ աւելի, դիտողութիւն է մեր մեղուաբոյծներուն որ թողուն աւանդական ձեւերը և օգտուին նորագոյն մեթոդներէ։

Մալկարա — ՎԱՀԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Գ. ԼՈՒԽ Դ.

ԴԱՍԱԿԱՆԴԻՄԻԹԵԱՆ ՀՐԱՀԱՆԳԵՍԸ

Յօդ. ՀԺ.— Մանկական դաստիարակութեան բոլոր քննութիւնները մեծաւ մասամբ բանացի պէտք է ըլլան, և միայն մաս մը գրաւոր։ Այս քննութիւնները պիտի կատարուին դասարանին վարժուհին և հաստատութեան մէջ։ Ամենայն դասարանի մէջ մեր հրաշագեղեցիկ միջոցներուն ունեցած ճարտարութենէն վար չեն մնար արդի մեղուաբուծութեան գործածած հանձարեղ միջոցները, օրպէս զի տացուած բերքն ըլլայ բեղնաւորի ներկայութենէն զերծ, ախորժագրգիռ, փարիզեան ու արեւմտեան հանրութեան համար։ Գեւելու վիճակի մը մէջ գտնուած միջոցներէն դուրս կան ուրիշներ ինչպէս նաև դրդիչ սնուցումի (nourrissement stimulant) դեղերին իրենց ազդեցութեամբ մեղրերուն դարձ (surplus) տանալու։

Սակայն այս յօդուածին նպատակը այդ դրութիւնները մանրամասնօրէն բացատրելէ աւելի, դիտողութիւն է մեր մեղուաբոյծներուն որ թողուն աւանդական ձեւերը և օգտուին նորագոյն մեթոդներէ։

Մալկարա — ՎԱՀԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Գ. ԼՈՒԽ Դ.

ԴԱՍԱԿԱՆԴԻՄԻԹԵԱՆ ՀՐԱՀԱՆԳԵՍԸ

Յօդ. ՀԺ.— Մանկական դաստիարակութեան բոլոր քննութիւնները մեծաւ մասամբ բանացի պէտք է ըլլան, և միայն մաս մը գրաւոր։ Այս քննութիւնները պիտի կատարուին դասարանին վարժուհին և հաստատութեան մէջ։ Ամենայն դասարանի մէջ մեր հրաշագեղեցիկ միջոցներուն ունեցած ճարտարութենէն վար չեն մնար արդի մեղուաբուծութեան գործածած հանձարեղ միջոցները, օրպէս զի տացուած բերքն ըլլայ բեղնաւորի ներկայութենէն զերծ, ախորժագրգիռ, փարիզեան ու արեւմտեան հանրութեան համար։ Գեւելու վիճակի մը մէջ գտնուած միջոցներէն դուրս կան ուրիշներ ինչպէս նաև դրդիչ սնուցումի (nourrissement stimulant) դեղերին իրենց ազդեցութեամբ մեղրերուն դարձ (surplus) տանալու։

Սակայն այս յօդուածին նպատակը այդ դրութիւնները մանրամասնօրէն բացատրելէ աւելի, դիտողութիւն է մեր մեղուաբոյծներուն որ թողուն աւանդական ձեւերը և օգտուին նորագոյն մեթոդներէ։

Մալկարա — ՎԱՀԱՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԱԻԱՏՈՐՄԻՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուսիոյ նախարարապետ Գ. Սթոլիպին տեղեկագրով մը պարզեց Ռուսիոյ համար նաւային մեծ ծրագիր մը իրականացնելու անհրաժեշտ պէտքը։ Այդ մասին հետեւեալը կը գրէ եւրոպական Թերթ մը. «Ինչպէս յայտնի է, Ռուսիոյ մէջ ոմանք չեն համակարծիք չեն նաւատորմին համար մեծամեծ ծախքեր ընելու, ըսելով որ այդ երկիրը բնաւ պէտք չունի ինքզինքը պաշտպանելու ծովի վրայ և թէ նաւատորմին վերաշինութիւնը բանի մը պիտի չծառայէ ա՛րքան առնն որ ծովային վարչութիւնը չվերակազմուի։ Մայրաքաղաք Արեւելքի ձախողուածին և Զուշիմայի մէջ Ռոժէստվէնսքիի նաւատորմին փճացման անապատ տպաւորութիւնը տասկաւին անեռացած չէ։ Այդ պատճառով է որ կը վարանին Ռուսիոյ նաւատորմին վերաշինութենէն։ Գ. Սթոլիպին բոլոր այդ պարագաները պարզեց, ցոյց տալու համար իր ծրագրին անհրաժեշտ հանգամանքը և յարեց.— «Ողջմտութիւն չէ ըսելը թէ Ռուսիա պէտք չունի զրահաւորներու նաւատորմի մը, առարկելով որ սահմանակցութեան մէջ չէ ծովային տէրութեան մը հետ։ Տէրութիւն մը, մանաւանդ մեծ տէրութիւն մը որ ընդարձակ ծովեզերքներ ունի, պարտաւոր է նաւատորմ մը ունենալ՝ զայն պէտք եղածին պէս պաշտպանելու համար։ Կարելի չէ երեւակայել ծովի վրայ ելք ունեցող տէրութիւն մը որ ցամաքային խիստ զօրաւոր կազմակերպութեամբ մը բանակ նպատակ և բնաւ չեղորի իր ծովեզերքները պաշտպանելու յարձակումի մը պահուն։ Գերմանիա իսկ, եապէս զինուորական ու ցամաքային տէրութիւն մը, հարկադրուեցաւ խիստ մեծ համեմատութիւններով աւելցնել իր պաշտպանութիւնը ծովի վրայ։ Ռուսիա հիմա հակառակութիւն մը չունի ծովային տէրութեան մը հետ — և այդ կողմէ ամէնէն աւելի ապահովուած է Անգլիոյ հետ ունեցած իր սիրալիր յարաբերութիւններէն — բայց ապագան ո՞վ կրնայ գուշակել։ Երբ սպառնալիքը իրականութիւն դառնէ, չառ ուշ պիտի մնանք, վասն զի մէկ քանի ամիսէն և նոյն իսկ երկու-երեք տարիէն կարելի չէ նաւատորմ մը կազմակերպել։ Ծովի վրայ պաշտպանութեան միջոցներուն պատասխանութիւնը չառ երկար առնի կարօտ է և յարմար ժամանակին պատրաստուած չըլլալուն համար էր որ Բոր-Արթուրի և Զուշիմայի ձախողուածները տեղի ունեցան։ Եթէ ապագան երաշխաւորել կ'ուզուի, պէտք է հիմակուընէ գործի ձեռնարկել, ո՛չ միայն ճարտնական ինդանոթներուն կողմէ ռուսական նաւատորմին համար գործածած վնասները դարմանելու, այլ այդ նաւատորմը բոլորովին նոր հիմանվրայ կազմելու և մանաւանդ նաւային ապաները ու զինուորները գիտական կերպով մարզելու։ Ճարտն իր նաւաղներուն անմխիթար գերազանցութեամբ էր որ յաղթեց Ռուսիոյ։»

ԻՏԱԼԻՈՅ ԴԱՇԼԻՃԸ

Հռոմէն հեռեւեալը կը գրեն վիեննական Թերթերուն.— Իտալիոյ Երեսփ. ժողովին ներկայ նստաշրջանին մէջ նախարարութիւնը նոր յայտնութիւններ ունեցաւ, ի մէջ այլոց կրօնական ուսուցման խնդրոյն վիճաբանութեան շարունակութիւնը և վերջաւորութիւնը, արտաքին քաղաքականութեան մասին Գ. Դիդոնէիի յայտարարութիւնը և երկաթուղիներու չի. նութենան նկատմամբ ազատութեան նախարար Գ. Պէրլոլիոիի կողմէ տրուած բացատրութեանց եղած ընդունելութիւնը։ Դիրքի ամրացումը, որ առանձնապէս կուգայ Ճոլիդդիի դանլէճին համար, խիստ ապահովիչ երաշխաւորութիւն մըն է Իտալիոյ ներքին կացութեան բարեսաթիկ զարգացումին նկատմամբ, և անոր արտաքին քաղաքականութեան յառաջացումին, մինչեւ հիմա հաստատուած չարիքներուն մէջ։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՉԻՆ

Բէդերպուրկէն Աւստրիոյ Թերթերուն ուղղուած տեղեկութեանց նայելով, Բէքինի ռազմական դեսպանութեան պաշտօնը, որ Գ. Բոգդոլիովի մեռնելովը Թափուր մնացած է, կ'բռնի թէ պիտի արուի վանք զորավարին, վասն զի այդ զորավարը խիստ լաւ կը ճանչնայ Չինը, ուր ժամանակ մը զինուորական ռուս գործակալի պաշտօն վարած է։ Վանաք զորավարը կրցած է հոն դերակիր ազդեցութիւն մը ձեռք բերել և Չինու դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ մինչ իր կարծիքը լսելի ընել ալ։

Մ. ՆՇՀԱՆԳՆԵՐԸ ԵՒ ՃԱՐՈՆ

Ամերիկեան բոլոր շրջանակներուն մէկ գոհունակութիւն պատճառեց այն պարագան որով Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը պաշտօնապէս ընդունեց Ճարոնի հրաւէրը՝ ամերիկեան նաւատորմը ճարոնական նաւահանգիստ մը այցելելու համար։ Ուաշինկդընի ճարոնական դեսպան Պ. Թաքահիրա յայտարարեց թէ իր կառավարութենէն կէս հանդիսական և ազատ ձեւ մը կը տրուի։ Արձանաց գնահատման և ընթացաւարտի և ուսումնաւարտի վերջնական որոշումը կուտայ Ուսումնական Խորհուրդէ և վարժարանի Հոգաբարձութենէ կամ Խնամակալութենէ և ուսուցչներէ և դուրսէ ձեռնհասներէ երկուքական անձերով կազմուած յատուկ Ցանձնախումբ մը, իր ձեռաց ներքև ուսնելով բոլոր քննութեանց գրաւոր մասերը և նիւերու քաղուածները։ Պարտիարքին կողմէ պատուիրակ մը կը նախագահէ ընթացաւարտութեան և ուսումնաւարտութեան համար կազմուած Ցանձնախումբերուն։

(Շարունակելի)

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ.— Լոնտոնի օսմ. դեսպան անուանուեցաւ Աթէնքի օսմ. դեսպան Բիֆաթ պէյ։

— Մարիոթի օսմ. դեսպան անուանուեցաւ Լոնտոնի օսմ. դեսպանատան խորհրդական Համիտ պէյ։

— Պաղտատի նահանգին կեդրոնական առեւտրական դատարանին նախագահ անուանուեցաւ Հալէպի նահանգին կեդրոնական նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Մուսթաֆա Խալլաֆի էֆ., որուն յաջորդեց Պաղտատի նահանգին կեդրոնական առեւտրական դատարանին նախագահ Ահմէտ Բեամիլ էֆ.։

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Բուսմէլի Գէյլերպէյիի ատաքան արուեցաւ Մուսուլի Կայմ. կալուածներու յանձնաժողովին նախագահ Իպրահիմ էֆ.։ Սանիէի ատաքան՝ Ճանիկ գաւառին անառաներու քննիչ Զեքա էֆ.։

ՊԱՏՈՒՈՒՆՆԵՒՆ.— Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան արուեցաւ Իտալիոյ ամբասիանց ընդհանուր քննիչ Քավէլիա զորավարին և երկրորդ կարգի՝ Իտալիոյ պատերազմական նախարարութեան պաշտօնեաներէն Ֆիլիբօ ազ Ճորինս հազարապետին։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Թաղատիտութեան Ա. շրջանակին հաշուակալ Սայիմ պէյի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Շեքսարի հիւանդանոցին բժիշկներէն դեր-հաղարապետ Մարթիրոս էֆ.։

— Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Մէք քէի Էմիր Ալի փաշայի թիկնոց և երկրորդ կարգի՝ աղջկանց։ Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Միհրլլիի երեւելիներէն Ահմէտ պէյի թիկնոց։

ՇԱՐՔԱԻՇ ԼՈՒՐԵՐ

ԿԱՐՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Հաշուակալութեանց Ատեանին առաջին ճիւղին քարտուղարներէն վախճանեալ Խալիտ պէյի թիկնոց՝ Խաթիէ Բանա և աղջիկներուն՝ Տիրախչան ու Շիւքրան հանրիներու ամսական հարիւրական զրուշ յատկացում եւ մահուան դէպքին։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆԸ.— Արտաքին գործոց նախարարութիւնը հեռագիրով ծանոյց Աթէնքի օսմ. դեսպան Բիֆաթ պէյի թէ Լոնտոնի օսմ. դեսպան կարգուած է։

—Մէհմէտ Բիֆաթ պէյ, վաճառական Հիւսէյին էֆ.ի որդին, կ. Գալաթայի մէջ ծնած է 1859ին։ Սուլթանիէ վարժարանին ընթացքը աւարտելէ ետքը, Միւքիրէի բարձրագոյն վարժարանը մտած և բարձրագոյն քաղաքական գիտութեանց վկայականով շրջանաւարտ եղած է։ Բան երկու տարեկան եղած ատեն արտաքին գործոց նախարարութեան Թարգմանութեանց սենեակը մտնելով հետզհետէ յառաջացած է։ 1885ին Թիֆլիսի օսմ. ընդհանուր հիւպատոսարանին փոխ-հիւպատոս ու քարտուղար կարգուած է։ Հետզհետէ վարած է Բոթիի օսմ. փոխ-հիւպատոսութեան, Թրիխալայի, Նովրոսիոքի ու Բէդերպուրկի հիւպատոսութեանց, Աթէնքի ու Պիրէեանի ընդհանուր հիւպատոսութեան (1891), Պերլինի օսմ. դեսպանատան խորհրդական (1892) և Լոնտոնի օսմ. դեսպանատան խորհրդական (1895) և յետոյ Աթէնքի օսմ. դեսպանի պաշտօնները։ Բիֆաթ պէյ ունի Գալատայի ատեան, Օսմանիէ ու Մէճիտիէի առաջին կարգի պատուանշանները և Իմթիազի ոսկի ու արծաթ չքադրումները։ Նաեւ գերմանական երկրորդ կարգի Էկլ Պլանի, հելլենական առաջին կարգի Ս. Փրկչի պատուանշանները եւայլն։

200 բժիշկ յատկացուցած էր, բայց հարկ չեղաւ անոնց ազակցութեան դիմել։»

ԳԻՇԵՐԱՑԱԾ ԱՂՋԻԿ ՄԸ. — Ֆիլատելֆիոյ տարբերական հիւանդանոցին բժիշկներէն Տօքթ. Ճէյմս Ռրսսէլ «Անգլիական Բժշկական Լրագիր»ին մէջ գիշերայածութեան հետաքրքրական դէպք մը կը նկարագրէ։ Քանքսէկ տարեկան աղջիկ մը, արհեստով ուսուցչուհի և միանգամայն ուսանող երգեցողութեան, հիւանդանոց տարուած է գիշերաշրջիկութեանը համար։ Աղջկան մանկութեան ատեն, հայրը անոր աչքին առջեւ ինքզինքը սպաննած էր հրազէնով, և այս պարագան խոր և անմոռանալի տպաւորութիւն ըրած է աղջկան վրայ, որ գիշերաշրջիկութեան ատեն միշտ այդ դէպքին վրայ կը խօսի։ Ընդհանրապէս կէս գիշերէն մէկուկէս ժամ առաջ անկողնէն կ'ելլէ, մութին մէջ նամակներ կը գրէ, ձեռագործով կ'աշխատի, գիրքեր կը կարդայ, ներդաշնակութեան վրայ հանձարեղ խորհրդածութիւններ կը գրէ, խոր մթութեան մէջ և առանց գիտակցութիւն ունենալու իր ըրածին։ Ակնաբոյժներ աղջկան աչքերը քննելով, քնաշրջիկութեան ատեն մութին մէջ գրելու և աշխատելու մասնաւոր կարողութիւն մը ընծայող կազմուածք մը գտած չեն անոնց մէջ։

1 1/2 ՔԻԼՕ ՕՐԱԳԻԹ ԵՒ ԱՊԱԿԻ ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ ՍՏԱՄՓՈՒՐՍԻՆ ՄԷՋ. — Գրէօլաւի մէջ Տօքթ. Միսաէլսօրը վերաբոյժը իր քլինիքին մէջ անցեալ շաբաթ հետաքրքրական գործողութիւն մը ըրած է։ Հազիւ 17 տարեկան աղջկան մը ստամոքսի տեղին վրայ մեծկակ ուռեցք մը գոյացած էր։ Վիրաբոյժը զայն բանալով ատոր մէջ գտաւ 1410 փոքր գաւաթ, 160 կեռասենի գնդասեղներ, 70 երկժանի ասեղ, եօթը գնդասեղի գլուխ և ապակիի կտորներ։ Ուռեցքին մէջ գտնուած այդ առարկաներուն ծանրութիւնը 1 1/2 քիլօ էր։ աղջիկը, որ ստամոքսէն ո և է տկարութիւն զգացած չէ, կրցած է տակալ գործողութեան։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՊԱՇՏՕՆ.— Լոնտոնի օսմ. դեսպան անուանուեցաւ Աթէնքի օսմ. դեսպան Բիֆաթ պէյ։

— Մարիոթի օսմ. դեսպան անուանուեցաւ Լոնտոնի օսմ. դեսպանատան խորհրդական Համիտ պէյ։

— Պաղտատի նահանգին կեդրոնական առեւտրական դատարանին նախագահ անուանուեցաւ Հալէպի նահանգին կեդրոնական նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Մուսթաֆա Խալլաֆի էֆ., որուն յաջորդեց Պաղտատի նահանգին կեդրոնական առեւտրական դատարանին նախագահ Ահմէտ Բեամիլ էֆ.։

ԱՍՏԻՃԱՆ.— Բուսմէլի Գէյլերպէյիի ատաքան արուեցաւ Մուսուլի Կայմ. կալուածներու յանձնաժողովին նախագահ Իպրահիմ էֆ.։ Սանիէի ատաքան՝ Ճանիկ գաւառին անառաներու քննիչ Զեքա էֆ.։

ՊԱՏՈՒՈՒՆՆԵՒՆ.— Առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան արուեցաւ Իտալիոյ ամբասիանց ընդհանուր քննիչ Քավէլիա զորավարին և երկրորդ կարգի՝ Իտալիոյ պատերազմական նախարարութեան պաշտօնեաներէն Ֆիլիբօ ազ Ճորինս հազարապետին։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Թաղատիտութեան Ա. շրջանակին հաշուակալ Սայիմ պէյի։ Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Շեքսարի հիւանդանոցին բժիշկներէն դեր-հաղարապետ Մարթիրոս էֆ.։

— Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Մէք քէի Էմիր Ալի փաշայի թիկնոց և երկրորդ կարգի՝ աղջկանց։ Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Միհրլլիի երեւելիներէն Ահմէտ պէյի թիկնոց։

ՇԱՐՔԱԻՇ ԼՈՒՐԵՐ

ԿԱՐՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Հաշուակալութեանց Ատեանին առաջին ճիւղին քարտուղարներէն վախճանեալ Խալիտ պէյի թիկնոց՝ Խաթիէ Բանա և աղջիկներուն՝ Տիրախչան ու Շիւքրան հանրիներու ամսական հարիւրական զրուշ յատկացում եւ մահուան դէպքին։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆԸ.— Արտաքին գործոց նախարարութիւնը հեռագիրով ծանոյց Աթէնքի օսմ. դեսպան Բիֆաթ պէյի թէ Լոնտոնի օսմ. դեսպան կարգուած է։

—Մէհմէտ Բիֆաթ պէյ, վաճառական Հիւսէյին էֆ.ի որդին, կ. Գալաթայի մէջ ծնած է 1859ին։ Սուլթանիէ վարժարանին ընթացքը աւարտելէ ետքը, Միւքիրէի բարձրագոյն վարժարանը մտած և բարձրագոյն քաղաքական գիտութեանց վկայականով շրջանաւարտ եղած է։ Բան երկու տարեկան եղած ատեն արտաքին գործոց նախարարութեան Թարգմանութեանց սենեակը մտնելով հետզհետէ յառաջացած է։ 1885ին Թիֆլիսի օսմ. ընդհանուր հիւպատոսարանին փոխ-հիւպատոս ու քարտուղար կարգուած է։ Հետզհետէ վարած է Բոթիի օսմ. փոխ-հիւպատոսութեան, Թրիխալայի, Նովրոսիոքի ու Բէդերպուրկի հիւպատոսութեանց, Աթէնքի ու Պիրէեանի ընդհանուր հիւպատոսութեան (1891), Պերլինի օսմ. դեսպանատան խորհրդական (1892) և Լոնտոնի օսմ. դեսպանատան խորհրդական (1895) և յետոյ Աթէնքի օսմ. դեսպանի պաշտօնները։ Բիֆաթ պէյ ունի Գալատայի ատեան, Օսմանիէ ու Մէճիտիէի առաջին կարգի պատուանշանները և Իմթիազի ոսկի ու արծաթ չքադրումները։ Նաեւ գերմանական երկրորդ կարգի Էկլ Պլանի, հելլենական առաջին կարգի Ս. Փրկչի պատուանշանները եւայլն։

ՄԱՏՐԻՏԻ ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆԸ.—Արտաքին գործոց նախարարութիւնը հեռագրեց Լոնտոնի օսմ. դեսպանատան խորհրդական Ապտիւլհագ Համիտ պէյի թէ Մատրիտի օսմ. դեսպան կարգուած է։

— Ապտիւլհագ Համիտ պէյ դանազան կարեւոր պաշտօններ վարած է. նաեւ տասը տարի առաջ Լա Հէյի օսմ. դեսպանի պաշտօնն ալ վարած է։

ՑԵՍԱՆՑՈՒԹԻՒՆ.— Դերմանիոյ դեսպանը և Անգլիոյ դեսպանատան առաջին Քարտման Պ. Ֆից Մորիս, երէկ տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիկ փաշայի հետ։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ արտաքին գործոց նախարարը, հեռագիր մը ուղղելով կ. Պոլսոյ դեսպան Միրզա Բիզա խանի, Մէկէմէ Ալի Շահին գոհունակութիւնը հաղորդեց՝ Նէվրուզի տօնին ուղղած շնորհաւորական հեռագրոյն համար։

ՍՍԱԼՈՆԻԿԻ մէջ կառուցուելիք բանտին ծրագիրներուն և յատակագիծերուն քննութիւնը յանձնուեցաւ Սպարապետի Դրան ճարտարապետ Քէմալէտտին պէյի, որ Սելանիկ պիտի ուղեւորի։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ օսմ. հպատակ Ռոսալֆ Մորաթ էֆ. արտօնուեցաւ Ֆրանսերէն Քոմերսիալ անուն առեւտրական թերթ մը հրատարակելու։

ՁՈՀՍՍԱՇՐՋԱԿՆԵՐԸ.— Օրիէնդ շոգենաւով կ. Պոլիս ժամանած անգլիացի զբօսաշրջիկները, երէկ, Կայս. Թիկնապահ Սալահէտտին պէյի առաջնորդութեամբ, այցելեցին Կայս. Դոնմաբահը։

«ՍԱՊԱՀ» երախտագիտութեամբ կը ծանուցանէ թէ Կայս. Իրատէ մը հրամայած է մաքսէ զերծ կացուցանել նոյն լրագրին համար Դերմանիայէն բերուած մեքենայ մը։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԵՐԸ. — Քաղաքապետ Բէյրիտ փաշա նկատողութեան առնելով միսի գիներուն սղութիւնը, երէկ հրաւիրեց մսավաճառներէն մէկ քանին և ասոնցմէ տեղեկութիւն ուզեց սղութեան պատճառներուն վրայ։ Մսավաճառները յայտարարեցին թէ պէտք եղածին չափ ոչխար չժամանելուն արդիւնքն է միսի գիներուն սղութիւնը։ Իմացուելով որ Իզմիրի, Տիգրիսի, Գիզրայի, Գանտրմայի, Լիբիէնի, Սելանիկի ու Սամսունի կողմերը բաւական ոչխարներ կան, Բէյրիտ փաշա ծանոյց պէտք եղած տեղերը, որպէս զի դէպ ի Կ. Պոլիս ուղարկուին։ Նաեւ հրամայեց ընդհանուր քննիչ Օսման պէյի որ մսավաճառներու արհեստակցութեան գրասենեակը երթալով, միսի գիներուն սղելուն նկատմամբ քննութիւն կատարէ և արդիւնքը տեղեկագրէ։ Օսման պէյ, այսօր, պիտի գործադրէ այդ հրամանը։

ԱՆՑԱՆԵՆԵՐՈՒՆ, հանքերու և երկրագործութեան նախարարութեան պաշտօնարանին մէջ երկրագործական մասնագէտներու մարմնոյն նախագահ Երամ էֆ ի նախագահութեամբ և ընդհանուր քննիչ Բամիզ պէյի, հաշուակալի օգնական Բասիմ պէյի և հաշուակալութեան քարտուղարներէն Խալիլ պէյի անդամակցութեամբ չէնութեանց միայնոյն յանձնաժողով մը կազմուեցաւ՝ դանազան նորագութեանց ի հարկին հակելու և պէտք եղածը ի գործ դնելու համար։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ֆրանսական հիւպատոսութիւնը ընդհանուր հիւպատոսութեան բարձրացաւ։ Պաշտօնեայի փոփոխութիւն տեղի պիտի չունենայ, վասն զի Գ. Սիլիէռ վեց տարիէ ի վեր արդէն իբրեւ ընդհանուր հիւպատոս կը պաշտօնավարէ։

ԴՈՒՍՍԱԿՆԵՐ. — Նախարարութիւնը որոշեց դատաստանի ենթարկել Հալէպի նահանգին էշպիրդան գաւառակին նախագահ ու նախնական դատարանին նախագահ Մուսթաֆա Ֆէյզի էֆ.ն, նոյն դատարանին անդամ ու հարցաքննիչ Հաճի Շէրեֆի էֆ.ն, ընդհանուր դատախազի օգնականի փոխանորդ ասիկանութեան գումրէք Իսմայիլ Հաքգը էֆ.ն, քարտուղար Մուհարրէմ էֆ.ն և բժիշկ Նշան էֆ.ն, որոնք զեղծումներ գործած են։

ՅԻՐԱՆՍԱԿԱՆ Իլ-տր-Ֆոանս շոգենաւը, երէկ, կ Պոլիս ժամանեց ամերիկացի ու ֆրանսացի զբօսաշրջիկներով։

ՊԱՅԼԿԱՐԱԿԱՆ զորավարապետ Գ. Կէչէվ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ է։

ՕՍՄ. ՊԱՆԳԱԼՈՒ Պոլսոյ ճիւղին Տնօրէնութիւնը իբրեւ դեր-Տնօրէն առաջարկութիւն դնելու իրաւասութիւն տուաւ երկու հայ պաշտօնեաներու՝ փոխանակագիրներու ճիւղին պէտ Սրմաճեան Խաչիկ էֆ.ի և արժեթղթերու պէտ Խուրտաճեան Լեւոն էֆ.ի։

ԻԶՄԻՐԻՑ ՄԷՋ ՀԸԴԵՀ. — Ամսոյս 9ի գիշերը Իզմիրի Խալար Պաշը անուն տեղը հրդեհ ծագեցաւ Ռէշիի կողմէ վարձուած քարանկիր չէնքէ մը, որ Պէյլրպէյ Մելքոն էֆ.ի սեպհականութիւնն էր։ Նոյն միջոցին տասակ հով մը կը փչէր, սակայն ամենիշնչական օգնութիւններով կարելի եղաւ կրակին ընթացքը կասեցնել և միայն այդ չէնքը այրեցաւ մէջը գտնուած ծխախոտի անպէտ մասերով։ Շէնքը ապահովագրուած չէր։ Ոճրկանութիւնը քննութեան ձեռնարկեց՝ հրդեհին պատճառը երեւան հանելու համար։ Բրգա անուն ջրհանկիր մը պահի մը փլատակներուն տակ մնալով մեռաւ։

—Հրդեհին ատեն տէր մը ալ գրծուեցաւ։ Իզմիրի Ռէյիի դէպքերէն Զաքրը Ահմէտ ու տղան Իսմէր հրդեհին վայրը կ'երթային։ Ճամբան հանդիպեցան Հանրային Պարտքի վարչութեան դէպքերէն Սալիմի, որուն հարցուցին թէ հրդեհը ո՞ր կողմն էր, բայց Սալիմ զայրացաւ ու հայհոյեց։ Ահմէտ բարկանալով դաւաղնով զարկաւ անոր թեւին։ Հրդեհէն ետքը Սալիմ ճամբան ապատեց Ահմէտի և հրացանով ապաննեց զայն։ Ոճրագործը ձեր բակալուեցաւ։

ՊՈԼՍՈՅ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐ դատարանը, երէկ, երեք ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց ասիկանութեան երրորդ կարգի գումիսէր Սէրրի էֆ.ն, որ Պոլսոյ Զէյրէք Թաղին մէջ ձէնալ էֆ. անուն անձը գանակոծած էր, առաց պատճառի։

ԲՈՍՓԷՐԻ ԳՈՂԷՖՆԻ ՄԱՐԴԱՆՑԱՐԱՆԻ ՀԱՆԴԷՍԸ

Այս հանդէսը որ Գոլֆէնի հիմնարկութեան տարեդարձին առիթով երկուշաբթի պիտի կատարուէր և անգլիական դեսպանին յուշարկութեան հանդէսին համար յետաձգուած էր, երէկ տեղի ունեցաւ Գոլֆէնի մարզանքի օրարկին մէջ՝ ամերիկեան և անգլիական գաղութին մէկ կարեւոր մասին՝ ինչպէս նաև օտարազգի ընտրեալ հանդիսականներու ներկայութեանը։

Հանդէսին կը նախագահէր Օր. Հոլմ, իր քով ունենալով Օրբ. Մաք-Լիսլը և Թոմսն՝ համակ ներկաներ հոգած։ Հանդիսականները դուսանէն կ'ընդունուէին և կ'առաջնորդուէին ուաք ու երիցագոյն կարգերու անդամներուն կողմէ։ Գոլֆէնի մարմնամարզի ուսուցիչին, Մր. Մեկվիսի առաջնորդութեան տակ քառասունի չափ աշակերտներու կողմէ կատարուած մարզական քալուածքով մը հանդէսը բացուեցաւ։ Այս քալուածքին ամբողջ տեւողութեանը մէջտեղին Ռոպերդ Գոլֆէնի աշակերտներէն կազմակերպուած և 16 հոգիէ բաղկացած նուագախումբ մը՝ առաջնորդութեամբ Մր. Ֆլորոթի, գեղեցիկ քալերգ մը զարկաւ. է՛ն գրաւիչ մարդանքերէն մէկն էր ասիկա, որուն մէջ անթերի կերպով յաջողեցան մանակցողները իրենց դարձդարձիկ, կապուտ-քակուտ և ընդելուզումներով ապացուցած քալածութիւններուն մէջ։

Ասոր յաջորդեցին կեցգնդիկներով (dumb bells) օղակներու վրայ, պառնֆիրֆար վրայ և փայտկներով կատարուած մարզանքները՝ որոնց մէջ մանակցողները մեծ յաջողութիւն ցոյց տուին և հանդիսականներուն բուռն ծափերուն արժանացան ամէնէն աւելի դժուար և սարսուռ ազդող անցքերուն մէջ։ Պաուfkբ-պոլի մրցումն ալ՝ որ այս մարզանքներուն յաջորդեց և կատարուեցաւ ուսումնարանի երէց ու կրտսերագոյն կարգերու հինգհինգ ներկայացուցիչներու միջեւ, բաւական հաճոյք տուին ներկաներուն։ Այս մրցումը 15 վայրկեան միայն տեւեց, որուն մէջ երեց կարգը չարաչար յաղթուեցաւ ուրը կոլի դէմ ոչինչ չանելով։

Յետոյ կատարուեցան արձակ փոքրերու մարզանքները, և քիչ մը բառաւելի վրայ կատարուելիք փոքրերը՝ որոնց առաջնորդն էր Գ. Մարթրոս Դուլսմեան։ Այս հայ պատանին մեծ փափագ տուած է մարմնամարզի և այս հանդէսին մէջ տեղի ունեցած բոլոր մարզանքներուն մէջ մաս էր առած առանց բացուածքներ ամէնուն մէջ։ Ալ կատարեալ էր իր յաջողութիւնը, պարագայ մը՝ որ ընդհանուր կերպով հայ աշակերտներու կողմէ սասնկ մարզական խաղերու հանդէպ ցոյց տրուած անտարբերութեան զգալիութիւնը կերպով մը թեթեւցուց։ Կաշիէ ձիին (Horse) վրայ եղած փոքրերով և չորս հոգիներու միջեւ կատարուած օձապտոյտ վազքի մը մրցումով՝ որ չատ զուարճալի էր՝ հանդէսին մարմնամարզական մասը աւարտեցաւ, որմէ վերջ Օրուան թագուհին (Queen of the day) առաջին հանդիսացողներուն կուրծքէն կախեց առաջին, երկրորդ և երրորդ մրցանակները որոնք մեծաքաշ մասնաւորներ էին։

Այս տարուան շրջանին կարգերու մէջեւ տեղի ունեցած Ֆուբ-պոլի մրցումներուն մէջ առաջին հանդիսացած էր երէց կարգը որուն արուեցաւ յաղթանակի դրօշը։ Պաուfkբ-պոլին համար ալ ուրիշ դրօշ մը պատրաստուած էր զոր ստացաւ կրտսեր կարգը, որ մէջ կարգերուն յաղթելէ վերջ այնչափ փայլուն յաղթանակ մը տարաւ երէցներուն դէմ։

Մրցանակներու բաշխումէն անմիջապէս վերջը Գոլֆէնի մարզական քննութեան պատասխանատու նախագահը Տօքթ. Ալեքսանդր Վան Մէլլինճըն խօսք առնելով իրեն սովորական զուարթախօսութիւնով դիտատեց և շնորհաւորեց հանդէսին մաս ակցողները, որոնց յայտնեց նաեւ իր անկեղծ հիացումները և շնորհակալութիւնները հանդիսականներուն՝ որոնք Զու կէս ժամուան հաճելի յեռ մի ջոլրի մը վայելքէն գոհ մեկնեցան տարհէն։

ԿԱՐ-ԼՕՔ

Հրատարակուեցաւ
ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ ԵԶԱ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ՊԱՐԹՈՒՂԻ ՀԱՅԸԸՆ այս առաւեւ նախագահեց Ղալաթիոյ Ամենափրկիչ եկեղեցիի Աշուագալի արարողութիւններուն և Մեծ Պահոց առթիւ գեղեցիկ քարոզով մը բացարերց պահեցողութեան նշանակութիւնը։ Ն. Ամենապատուութեան այս քարոզը վաղը ամփոփ կերպով պիտի հրատարակենք մեր ընթերցողներուն։

ՏՆՏԵՍ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ այսօր նիստ գումարեց Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պարթիրք Հօր։ Խորհուրդը, ինչպէս գրած էինք, այսօր կատարեց իր դիւանի ընտրութիւնը հետեւեալ կերպով։ — Գալուստ էֆ. Գուլյումեան (ատենապետ) և Յակոբ էֆ. Ունճեան (Ատենագրիր)։

ՔԱՂԱՔԻ. ԺՈՂՈՎԸ իր երէկի նստին մէջ, որ տեղի ունեցաւ Ս. Պարթիրք Հօր նախագահութեամբ, հետեւեալ որոշումները առաւ.— 1. Ս. Նախագահը յայտնեց թէ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը Տօքթ. Ամէմեան պէյի տեղ, առաջարկած էր Տօքթ. Արշամամ պէյ Նազարեանը անդամ կարգել Հոգաբարձութեան և հետեւաբար Ն. Սրբազնութիւն հուսվարչական նախորդ տնօրինութեամբ կազմած էր զինքը ասանձել Հոգաբարձութեան անդամակցութիւնը։ 2. Տաճար. Խորհրդոյ նորընտիր անդամներէն Սեթեան Հեթում և Գարագաշեան Միհրան էֆ.ները հրատարակեն մասուցած էին. ժողովը ընդունեց անոնց հրաժարականը և յաջորդին թաղուց նոր ընտրութիւնը։ 3. Բերայի Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն Ռապէր էֆ. Եազըճեան հրատարակեն մասուցած էր պաշտօնէն, իր զբաղմանց և անձնական ակարութիւնը պատճառաւ։ Ժողովը թէեւ փափաք յայտնեց որ Եազըճեան էֆ. վերստանձնէ իր պաշտօնը, սակայն Ս. Պատրիարք Հօր տուած տեղեկութիւններէն վերահասու լինելով որ ինքն արդէն հրաւիրած է Ռապէր էֆ ն՝ անդամակցութիւնը չարունակելու, սակայն պնդած է նա իր հրաժարականին վրայ, հարկադրուեցաւ ընդունիլ հրաժարականը և, քան օրում ուրիշ երկու անդամներ ալ կային հրաժարած, որոնց յաջորդեցին նիստին անոնց տեղ նորեր ընտրել։ 4. Տօքթ. Խնդիրեան, Էմէրեան և Եաղուպեան էֆ.ները ներկայանալով Ժողովին, Հայ բժշկական մասնոյն անդամց կողմէ սարքագրեալ հաւաքական գրութիւն մը մասուցին որ գանգատ ու վիշտ կը յայտնէր այն ձեւակերպութեան նկատմամբ, որով Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կողմէ ընդունուեր էր Տօքթ. Շերպէթճեան էֆ.ի հրաժարականը Բժշկապետի պաշտօնէն։ Քաղաք. Ժողովը այս խնդրին նկատմամբ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան Ատենապետ Ասլանեան էֆ.ի բացատրութիւնները լսելէ ետք, նկատելով որ Հոգաբարձութեան տնօրինութիւնը արդիւնք է միայն խնայողական պատճառներու և Տօքթ. Շերպէթճեան էֆ.ի արժանապատուութիւնը վիրաւորելու դիտաւորութիւն չկայ երբեք, նկատելով որ ո՛չ միայն Շերպէթճեան էֆ.ի դէմ դժգոհութեան ոչ է պատճառ չկայ, այլ եւ իր բարւոք ու խղճամիտ պաշտօնավարութիւնը գնահատուած է Հոգաբարձութենէն, Քաղաք. Ժողովը եւս յայտնեց իր կատարեալ գոհունակութիւնը Շերպէթճեան էֆ.ի պաշտօնավարութեան նկատմամբ և որոշեց գրաւոր եւս հաղորդել զայն իրեն։ Այս առթիւ Քաղաք. Ժողովը վաստակութիւն յայտնեց նաեւ որ Հայ բժշկական դասը աշակից պիտի դառնայ մինչ Հոգաբարձութեան՝ Հիւանդանոցի օգտին համար։

Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ կարգ մը յարաբերական և այլ խնդիրներով։

Ա.ԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ տարեկան մեծ նուագահանդէսի մասին գրած էինք նախընթաց օր։ Այս առթիւ կազմուած էր կարգադիր յանձնաժողով մը, որուն նախագահ ընտրուած էր Յարութիւն էֆ. Ասլանեան։ Անուանակ անունները այդ յանձնաժողովին. Տաքք՝ Սրբոյ Գէորգեան, Տիրան Կիւմիւշկիրեան, Արշակ Դարակէօզեան, Կարապետ Որսանեան, Անլիքան Թորոսեան, Զարմայր Ճշմարտասեան, Արսէն Արսէնեան, Սարգիս Գրանեան, Սմբատ Բեռիիքեան, Հրաչեա Շամանեան, Մանուկ Բէրէզեան, Պետրոս Հալաճեան, Պետրոս Որսանեան, Հրանտ Պապեան, Լեւոն Յովհաննէսեան, Առաւեւամասեր Հարենց, Սրամ Գարամանեան և Իրբանոս Իրբանոսեան։ Այս նորակազմ կարգադիր յանձնաժողովը երէկ Հոգաբարձութեան հետ խառն նիստ մը գումարեց Մեծ Նոր Խանի գրասենեակին մէջ և խորհրդակցութիւններ կատարեց նուագահանդէսի մասին։

ԷՅՈՒՊ Ս. ԵՂԻԱ եկեղեցիի նորընտիր Թաղ. Խորհուրդը կազմուած է հետեւեալ կերպով. Տեսուչ՝ Աղարիկ Գալֆեան, Արամ Թէվէքէլեան, Գալուստ Շալճեան, Կարապետ Զիլինկիրեան և Յովհաննէս Գարակէօզեան, որոնց պաշտօնը վաւերացուցած է Պարթիրք Հայրը։ Ս. Պատրիարք Հայր հրամայեց համաձայն, նորընտիր Թաղ. Խորհուրդն այս կիրակի նիստ կազմելով պիտի խորհրդակցի վարժարանը վերաբանալու և թաղային այլ և այլ խնդիրներու կարգադրութեամբ։

Ս. ՊԱՐԹՈՒՂԻ ՀՕՐ անձնական քարտուղարութեան պաշտօնը բաց մնացած է Տ. Գրիգորիս Վրդ.ի հրաժարմամբը. այդ պաշտօնին քանի մը քարոզիչ վարդապետներ ընտրելի ներկայացած են Ն. Ս. մենապատուութեան, որ ի մօտոյ յանձնարարագիրը պիտի ընտրէ անոնց մէջէն։

ՀԱՆԳՈՍ Տ. ԵՍԱՅԻ ԳԱՂԱՆՆԵՐԸ. —Ասաբարեկն մարս 5 թիւով կը գրեն.—Քաղաքս 4 ժամ հեռու գտնուող Բամբուգէր Նոր գիւղի Տ. Եսայի քահանան, որ երկու ամիսէ ի վեր տեսադ էր, հայաստանի բժշկական յանձնաժողովի 4ի երեքշաբթի օրը, կ'ելնէ իր մայրենանուն Հանգուցեալ քահանային լուացման արարողութիւնը կատարուեցաւ նոյն օրը, նախագահութեամբ առաջնորդ. փոխանորդ Տ. Պարգեւ վրդ. Դանիէլեանի, որուն չուրջը կը գտնուէին քաղաքիս չորս եկեղեցիներուն քահանայից դասը։ Լուացման արարողութենէն յետոյ, ժամը 9ին, հանդիսաւոր թափորով եկեղեցի առաջնորդուեցաւ հանգուցեալին մարմինը։ Այս առաւեւ կանուխ, Ս. Հ. եկեղեցիի զանգակը եկեղեցի կը հրաւիրէր հաւատացեալ ժողովուրդը, որ փութաց յարգել հանգուցեալ Տ. Հօր յիշատակը։ Ընկալեալ սովորութեան համաձայն՝ քահանայապետի առթիւ Աւագ Սեղանը բացուած էր, հակառակ Մեծ-Պահք ըլլալուն. առանց. փոխանորդ Տ. Պարգեւ վրդ. հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցանելով, Վերարերումէն վերջ, կատարեց հանգուցեալ Տ. Եսայի քահանայի օծման կարգը, որմէ վերջ՝ հակիրճ դասընթացքով մը դրուատեց հանգուցեալը։ Ս. Պատարագի ատրաուումէն վերջ, տեղի ունեցաւ յուղարկաւորութեան արարողութիւնը, որուն կը նախագահէին Տ. Յուսիկ Ծ. Վրդ. Լամբերեան ու Տ. Պարգեւ վրդ. Դանիէլեան, իրենց չուրջը ունենալով քահանաներ։ Եկեղեցիի կարգէն վերջ՝ հանգուցեալ Տ. Եսայիի մարմինը հանդիսաւոր թափորով առաջնորդուեցաւ աղգ. գերեզմանատուն, ուր ամփոփուեցաւ եկեղեցականներու յատուկ բաժնին մէջ։ Հանգուցեալ քանանան հոգեւոր մը ու չորս որդ զաւակներ։

ԱՇՆԹԱՊՈՒ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ-ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԸ. — Սոյզ ապրիւրի մը հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտան մեզի.— Հալէպ-Այնթապի Առաջնորդը վերջապէս հաստատուեցաւ Եաֆայի Տեսչարանին մէջ, նորընկերու այդ համարաւոր քաղաքը։ Բայց իր գործունէութեան խնդիրը անլուծելի մնաց Վիճակի և Սիսի Կաթողիկոսարանին մէջ, վասնզի Շնորհազարդ Կաթողիկոսին կողմէ համարուած քննութիւնը ելք մը չունեցաւ, թէեւ Քնիրէ Գէորգ վրդ., Մալաթիոյ Առաջնորդը, եկաւ Հալէպ-Այնթապ, բայց միայն ճամբու թեթի Gopir առաւ հրատարակելու համար։ Այնթապի եկեղեցական-կրթական գործերը չատ ցաւալի վիճակի մը մէջ են հիմա։ Անցեալ տարուն վերջը եկեղեցիին գանձանակները բացուեցան գողերու կողմէ և անհայտ փարանք, որոնք ժողովրդի լումաներէ հաւաքած էին, եկեղեցոյ, Աթոռի, Աղքատաց Հայրն ա. նուններով, չգտնուեցան։ Ոմանք ժամանակ մը վերագրեցին գողութիւնը, ոմանք՝ լուսաբարին, ոմանք ալ՝ եկեղեցիին գաւիթը պատարագուած մէկու մը։ Աղգ. Ներքսական Վարժարանը մեծնուն Ղալիկեանի ապիկար լուսաւորութեան բոլոր հեռեանքները կը կրէ. ուսուցչական մարմինը ոգեաներու խումբ մըն է, նոյն իսկ Դարեվանքէն վռնտուած Կիւլեսիրեան Մոքէն անուն անձը ուսուցիչ եղած է հոն, որուն ոգեղ գործերը լսարանների մէջ խայտառակուեցան։ Ինչպէս նիչ Գէորգ Վրդ. եկաւ գնաց և գործերը մնացին հոն ուր որ էին։ Եկեղեցիին և դպրոցին այս կացութիւնը ուղիղ հետեւանքն է եկեղեցական Վարչութեան անհոգատս գործունէութեան։ Այնթապի եկեղեցական-կրթական գործերը 4-5 տարի ներէ ի վեր այնպիսի սխալ ճամբու մը մէջ մտած և այնքան նիւթական ու բարոյական վնասներ կրած են որ նոյնչափ ժամանակ պէտք է, անչափ խնդիր և գործէ հակրցող և ժողովուրդին համբարմը վայելող անձերու միջոցաւ իր առաջուան նախանձելի վիճակին վերածուելու համար։ Կը սպասենք՝ տեսնելու համար թէ Այնթապի լուսոյ դասակարգը ինչ պիտի ընէ, և ինչ պիտի ընեն եւսարերութեամբ առաջնորդուող եկեղեցական մարմիններուն անդամները։ Առաջիներէն չատ բան կը սպասենք, իսկ վերջինները հարկաւ բարբոքած այս քանի մը դիտողութիւններէն փառաւոր հերքում պիտի պատասեն, ըսելու համար թէ եկեղեցիին հոկտուելիքը անթերի էր, գանձանակներ չեղան ուեցան, Ներքսական դպրոցը իր յառաջդիմութեան զենիթը հասած է, քանի մը անխոնջ և գործէ հակրցող անձերէ Հոգաբարձութիւն մը կայ, Ղալիկեանի պէս չգնող Տեսուչ մը և Կիւլեսիրեան Մոքէի պէս հմուտ ուսուցիչ մը։

ԴԱՆԳԵՂԻՒՂԻ Արամեան աղգ. վարժարանի աղջկանց բաժնէն երէկ գիշեր ժամը 2ի մէջ սենեակները հրդեհի սկզբնաւորութիւն մը տեղի ունեցաւ, սակայն ժամանակին տեսնուելով և անմիջական օգնութեանց շնորհիւ կարելի եղաւ հրդեհի մը առաջքը առնել։ Կրնանք թէ տղոց արձակումէն վերջ սենեակներուն վառարանին մէջ մնացած կրակը գաւրս հանել ուզած ատեն սենեակներուն գրաւուածքին մէջ ինկած կայծեր պատճառ եղած են արկածին, որ բարեբախտաբար ծանր հետեւանք մը չէ ունեցած։ Դասատուութիւնները կը շարունակուին այսօր քաղաքաւորոյն։

ՕԳՏԱՒԵԼԻՔ ԱՌՈՒՋԱԿԱՆ ՄԸ. — Մարզուանի մեր թղթակիցը կը գրէ.— Ինչո՞ւ գաւառացիներս չունենալիք օրինակին Պոլսոյ, Իզմիրի և ուրիշ կարգ մը քաղաքներու, որոնք իրենց ազգապատան բոլոր հարիւները կը հրապարակեն ամեն տարի օրագիրներու մէջ, որով վարչական պատասխանատուութիւնները նախանձախնդիր դիտել ըլլան, որպէս զի քիչ մը աւելի լաւ մասակարարում ունենայ մը ներկայացնեն հանրութեան։ Դասատուներու մէջ կը գտնուին հարիւրներ քաղաքներ, ուր կանոնաւոր հարիւրներու չգոյութիւնն է որ կը կնճռոտէ իրենց պիտանէն։ Արդեօք կարելի չէ՞ սահմանել պաշտօնութեան կողմէն մասնաւոր չրջաբերականով մը կամ հրապարակագրութիւնով մը պարտաւորել դարձնել, հրապարակային հաշուեսութիւնք գաւառացիներուն համար, բոլոր ազգապատան հարիւրներու, ի հարկին մասնաւոր տեղեկագիրներով և ծանօթութիւններով։ Այս դրութեան բարեբարեկան ու նիւթական օգտակարութեան վրայ տարակուսելն իսկ աւելորդ կը կարծեմ։ Եթէ երբեք պատկանելի պաշտօնէութիւնը կը կարծէ թէ այդ գործը կատարած է, յանձնելով զայն գաւառական վարչութեան կամ Վիճակին Առաջնորդ Հօր, թող վստահ ըլլայ թէ անոնց մէջ կը գտնուին անանկներ ալ, որոնք որ և է հարիւ մը իսկ ձեռքերնին առած չունին, տաւգելու համար տեղւոյն նիւթական կացութիւնը։ Եւ եթէ չատ անգամներ առաջ նկատմամբ մասնաւոր տեղեկագիրներ կը յղեն, իրենց քաղած ծանօթութիւնները ո՛չ թէ իրական գոյն ունեցող բաներ են ընդհանրապէս, այլ ընդհանրական անոնք հիմնուած են քմահաճոյքին վրայ քանի մը հոգիներու, որոնք գաւառական վարչութեան կամ Առաջնորդ Հօր համակրանքը շահած են դանդաղ դարպասներով, որոնք ի գործ կը դրուին առանարակ շահախնդիր նպատակի համար։ Գալով դանդաղներու կազմէ եղած նուիրատուութիւններուն, առանց որ և է զեղծումի մը իբրեւց նպատակին ծառայած ելլալու գաղափարը ներշնչելու գործնական մէջ, պիտի առաջարկի խոնարհաբար որ գաւառացիներս այս տեսակէտն ալ հետեւինք Պոլսոյ պաշտօնական մարմիններու ցոյց տուած օրինակին։ Ինչ կ'ընէ Պոլսոյ Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը, երբ կարգ մը անձերու կողմէ նուէրներ ընդունի։ Մասնաւոր չնորհակալութեան գիրով մը հրապարակ կը հանէ նուիրատուներու ցանկը։ Պէտք է խոստովանիլ թէ ժողովուրդը քիչ մը փառասէր է։ Այս մէջացը պատճառ պիտի ելլայ նուիրատուներու թիւին հեռգհեռ բազմանալուն։ Արդ, մասնաւորապէս պիտի խնդրէր Մարզուանի երկրորդ վարժարանները գրաբարանապետներէն, Աղքատաց Խնամակալութենէն և այն պաշտօնութիւններէն, որոնք ամէն օր կը սասանն ժողովրդեան առաջ նուէրները, որպէս զի թերթերու միջոցաւ հրապարակեն նուիրատուներու ցանկը։ Այս բանը փառասէր հարուստներուն համար խայծ մը պիտի ըլլայ։ Մեր Պոլսոյ թերթերը սիրով պիտի հրատարակեն, կը կարծեմ, այդ կարգի հաշիւներ կամ ցանկեր։ Հետեւաբար և ո՛չ մէկ կերպով պատճառ ունինք հրապարակաւ ամբողջ ժողովուրդին առաջեւ չդնելու մեր հաշիւները և նուիրատու ազգայիններու ցանկը։

*** Ցաւալի կուգայ յայտնել թէ օգոստոսի Արեւելքի այս սիւնակներուն մէջ Կ. Բիրէվմանեան Դրական ժողովի յանձնախումբին ըրած մէկ առաջարկ ցարդ անգործադրելի մնացած է։ Չեմ գիտեր թէ ինչ պատճառով հրատարակութեան չեն արուիր մրցանակաւորեալ աշակերտներուն գրութիւնները։

ՀԱՅ-ՀՈՌՄԻԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ Գոսբգիւղի մէջ չենուելիք Ս. Լեւոն եկեղեցին հիմնարկէքը երկուշաբթի օրը տեղի ունեցած է։ Այս առթիւ տեղւոյն ժողովրդապետ Անտոն վրդ. Իսկէնեարեան և Մկրտիչ վրդ. Աշճեան ու գիւղին ծանօթ ազգայիները ներկայ գտնուած են։ Աշճեան վրդ. ամէնէն առաջ թաղքերէն բարեմաղթական աղօթք մը ըրած է վեհ. Կայսեր արեւշատութեան համար։ Բուն հիմնարկէքի պաշտօնական արարողութեան պիտի նախագահէ Կ. Պատրիարք Սրբազանը, երբ օդերը բացուին։

*** Անգլիական Վեսմ. դեսպանին մասուան առթիւ Կ. Պատրիարքը ցաւակցական գիր մը ղրկած է Լէսի Օ'Բիանոր, Անտան Վ. Մէրճիմէքեանի միջոցաւ։ Դեսպանուհին իր շնորհակալութիւնները յայտնած է։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ի Մանչեսթրը հանգուցեալ Կուսինա Ց. Փափազեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոքր ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնն եղած է Հիւանդանոցիս. Տէր և Տիկին Գէդէոն Ենովքեան 80 դրուշ։

—Հանգուցեալ Բարեղ էֆ Թէքէեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոքր ծաղկեպսակի 25 ֆրանք նուիրած է Հիւանդանոցիս Տիկին Խան Բէյէկեան ի Բարիզ։

ԴՊՐԵՎԱՆՔ

Բ. Յուցակ

Խորին շնորհակալութիւններով կը ծանուցանենք թէ Դարեվանքի համար սա նուիրատուութիւնները եղած են բարեբար անձերու կողմէ.— Սասարարեան՝ Նիկոմիդիոյ Վիճակին Առաջնորդական փոխանորդ Տ. Պարգեւ վրդ. Դանիէլեան 1 մնալով նարինջ (2 4 հատ), Յարութիւն էֆ. Թոմաղուլեան՝ մեր եւրոպական նոր Թարգ մը, Արապ Զատէ Սէյիտ էֆ. և Արթաքի Ազա Մէտուրեան Ընկ. 80 օխա բամբակ, Անդրանիկ էֆ. Մերճանեան 80 օխա բամբակ, Նեբեսէ էֆ. Լիֆեեան 60 օխա բամբակ, Իսմիհան Գ. Մարքոթիէ (Հրեայ խանութպան մը) 93 հատ ճերմակեղէնի կոճակ, Կ. Պոլսէն Մարտիկ էֆ. Շերենեան 20 տուգինս (50 նոց) լուցկի։ Փոխ-Վանահայր և Վերատ. Դպրեվանուց

1908, մարտ 10. ԲԱԲԳԷՆ ՎՐԴ.

ԲԵՐԱՅԻ ԱԳԳԱՍԱԽՆԱՄԸ

Տարեկան հաշուանակութիւն

(Յանկ երրորդ)

Տօքթ. Զիլինկիրեան, Տեսուչ՝ Միհրան ՄխաքՈՒՌ 27, Մկրտիչ Հայր, Հ. Մանգիլեան, Տիկ. Մ. Գալֆեան, Տօքթ. Խանճեան, Միհրան Զօպանեան, Հայկ Ալչրճեան, Տիկին Ս. Համամճեան, Տիրայր Վարդապետ, Մեսրոպ Եզրեանեան, Միհրան Թնկրեան, Գ. Ալեանաքեան, Տիկ Պալիքիկանեան, Միսաք Նաւլեան, Տիկ. Վ. Թիւրապեան, Տիկ. Փափազեան, Տիկ. Առաքելեան, Թումիկ Սարգիսեան, Յ. Քէօլէեան, Տիրան Երկանեան, Գ. Օհնիկեան, Տիկ. Յ Մարկոսեան, Տիկ Վ. Զօհրաբեան, Տիկ. Թեքէեան, Տիկ Լ. Սամնճեան, Տիկ. Թիւրապեան, Տիկին Մարլիեան, Տիկ. Ալագեան, Տիկ Սալբեան, Տիկ. Մ Եաղճեան, Պէզարեան Եզբարք, Գասնիկ Կիւլբեան, Սուփեան Մելիքեան, Ռուբէն Փափազեան, Արսէն Արսէնեան, Կարապետ Փափազեան, Տիկ. Նեվրիկ Մարգարեան, Գ. Պապեան, Արեւեան Եղբարք, Տօքթ Գոզանեան, Օրիորդ Զ. Խանճեան, Օրիորդ Ամաթլ Գալաշեան, Տիկին Մ. Մեթասեան, Միհրան Գասարեան, Թորոս Իսրայէլեան, Տիկին Զ Շերենեան, Զ Եւսուսէեան, Տիգրան Զարեան, Երուանդ Ֆնտիկեան, Գ. Փափազեան, Տիկին Յ. Նորատունկեան, Տիկին Հ. Շաղճեան, Տիկին Էլմնեմ Ռուբէնեան, Գրիգոր Շաքարեան, Սնեկի Ալանեան, Վ. Գրիգորեան, Ս. Համամճեան, Գ. Յոլոլեան, Տիկին Գասպարեան, Տիկին Ռ. Յակոբեան, Յ. Պէրպէրեան, Յակոբ Գաբամանի, Յ. Սերոբեան, Մ. Պապեան, Եղբարք Տաղուլեան, Յակոբ Պարի, Տիկին Շաքարեան, Մկրտիչ Ա.Ն.Մ.ճեան, Ա. Սիմոնեան, Եղեա Սարգիս, Գ. Մինասեան, Արամ Թարխանճեան, Արշակ Եսայեան, Մ. Գասպարեան, Հաճի Սարիմ, Կ. Եղեարեան 20ական դրուշ։ Կարապետ Աւետիսեան, Թումաս Թոզանճեան, Լեւոն Տնտեսեան, Տիգրան Ուսմեսեան, Գէորգ Աստուր, Արտաշէս Գիլիսպեան, Տիկին Ա. Ֆիներճեան 10, Ս Դ. Ոմն 5 դրուշ։ Գումար 11,488։

(Նեիմ Ադրատախնամի)

ՄԱՀԱՋԴ

Դաւիթ էֆ. Վարդապարեան, Տէր եւ Տիկին Մանուէլ Վարդապարեան եւ Զաւակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Փաշեան, Տէր եւ Տիկին Դանիել Պէրպէրեան, Տէր եւ Տիկին Զօրօ Ենովքեան եւ Զաւակները, Տէր եւ Տիկին Երուանդ Փափազեան եւ Զաւակները, Տէր եւ Տիկին Պեռոս էֆէնտի, ինչպէս նաեւ Թօքատեան, Լպէեան, Կեսարեան, Կիւլէսէրեան, Արայեան, Բաբէլեան եւ Բէկեսեան ընտանիքները ցաւօք տրտի կը ծանուցանեն դառնաղէտ մահը

ԱԶՆ. ՏՐԹ. ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ՎԱՐԴԱԶԱՐԵԱՆԻ

որ տեղի ունեցաւ այս առաւօտ իր բնակարանին մէջ ի Նշան Թաղ, ի սուգ համակելով իր եղբայրները, եղբօրորդիքն եւ համայն ազգականները։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի ամսոյս 14 ուրբաթ առաւօտ, ժամ 4ին Բերայի Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ մէջ, եւ մարմինը պիտի ամփոփուի Շիշլիի Գեսթիմանասեան՝ իր ընտանեկան Դամբարանին մէջ։

Բերա, 11 Մարտ 1908

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերեն, մարս 24)

ՍԵՂԱՆԱԼՈՐ ՌՈՇԼԻԴԻ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒՄԸ.

ՌՈՒԲՈՒՂ, 23 մարտ.— Բարիզի հարց ցանկիչ դատաւորին հրամանով այս առաւաւ ձերբակալուեցաւ սեղանալոր Ռոշէդ, որ իր հիմնած դրամական բաղմաթիւ ընկերութեանց անօրէնն է, և Սանդէ բանտարտուեցաւ։ Ձերբակալման պատճառը վերջին օրերու մէջ իրեն դէմ եղած սամբասանութեանց առթիւ բացուած դատն է։ Սամբասանողները կ'ըսեն թէ Ռոշէդ խաբեպարիր գործառնութիւններով և անարժէք բաժնեթուղթեր հրապարակ հանելով մեծ մլանաներու ենթարկած է զիրենք։ Ռոշէդ հետեւեալ ընկերութեանց տնօրէնն է.—«Պանք Ֆրանքո-Լյոնանեզ», «Սոսիդէ Ժէնէրալ տու Բրեսիլ մինիէ էնտիւսթրիել տը Բասէ», Ներկայի պղինձի հանքերու Ընկերութեան, Մանչոն Հէլլա կազի Ընկերութեան և ուրիշ զանազան Ընկերութեանց։ Ռոշէդ իր գործունէութեան գլխաւոր կեդրոն դրած էր «Քրէտիթ Մինիէ» և «Պանք Ֆրանքո-Լյոնանեզ»ը։ «Քրէտիթ Մինիէ»ի կեդրոնատեղին Բարիզի կեդրոնը Ռիւ Ֆլանշ կը գտնուէր, ուր ընդարձակ չէնքի մը մէջ չորս հարիւր պաշտօնեաներ կը գործէին Ռոշէդի հրամանին տակ։ Իսկ «Պանք Ֆրանքո-Լյոնանեզ»ը կը գտնուէր Սէն Ժորժ փողոցին փառաւոր չէնքերէն մէկուն մէջ։ Ռոշէդ, որ 32 տարեկան է եւ ամուսնացեալ, չատ ճարտար եւմատչէ մը կը ճանչցուէր։ Երիտասարդութեան տեսն Մըլեօնի երկաթուղիի կայարանին ճաշարանատան մէջ սպասաւոր էր, բայց փոքր ժառանգութեան մը տիրանալէ ետքը Բարիզ եկաւ Ռ... Պանքային մէջ տեսակցակցութիւն սորվելու համար։ Անկէ ելլելով մտաւ Պ. անուն սեղանաւորի մը քով, որ մանկացաւ քիչ առեղնէն։ Այս սեղանաւորը «Քէյս տէ Մին» կոչուած դրամական Ընկերութիւն մը կազմած էր, որուն վարչութիւնը Ռոշէդ սանձնելով, վերատեղ յանձնարարութիւն յայտարարեց թէ մեծ շահեր ձեռք բերելով պիտի դարմանէ իրենց կորուստները։ Ահա այս եղած է Ռոշէդի դրամական ասպարէզը թեւակոխելուն առաջին առթիւը։ Քիչ առաւաւ մէջ զանազան ընկերութեանց կողմէ Ռոշէդի միջոցաւ հրապարակ հանուած բաժնեթուղթերու անունական գումարը 80 միլիոն ֆրանքէն աւելի է։ Մանաւանդ քանի որ հետեւեալ պարագան է որ տեղի տուաւ Ռոշէդի ձերբակալման.— կատս անուն գործակատար մը իմաց տուաւ կառավարութեան թէ Ռոշէդ խաբդեպութեան կը թեկադրէ զինքը, այս պարագան, առաջարկած էր իրեն, կասս գործարանը՝ որ ջուրի քանակ չչնող գործարան մըն է՝ Ինենոն Ֆրանքո-Պելժ անուանով բաժնեթուղթի վրայ ընկերութեան մը վերածել։ Եւ այս գործին արտօնութիւնը ձեռք բերելու համար ալ Ռոշէդ կնոջ հաղորդակցութիւնը ներկայացուցած էր իրեն, որոնք իր կողմէ հիմնուած ուրիշ ընկերութեանց բաղդաւոր վիճակը կը ցուցնէին։ Ռոշէդի վարած հաստատութիւնները բազմազան էին։ Այդ հաստատութեանց բաժնեթուղթերը այսօրուան Սակարանին մէջ գրեթէ ոչնչութեան հասասարելու ատիճան կորուսին իրենց արժէքը։ Մանչոն Հէլլայի բաժնեթուղթերը 540էն 80 ֆրանք, կազ Մէքսիկոյ Հէլլա թուղթերը 58էն 16 ֆր.ի և Քրէտիթ Մինիէ բաժնեթուղթերն ալ՝ 2004էն 60 ֆրանքի ինկան։ Պանք Ֆրանքո Լյոնանեզի թուղթերը որ 324 ֆր. կ'արժէին, 30 ֆր.ի բացուեցան այսօր. ուրիշ թուղթեր ալ կան որոնք ալ աւելի ինկան։ Շարպոնատ աք Լավիանա՝ որ 110 ֆր. էր՝ 20ի, և Ներվալի պղինձի հանքին թուղթերը որ 25 ֆր. էին, 3 ֆր.ի ինկան։ Սակայն վերջին պատանի Սակարանին մէջ վար խաղացողները գնումներ ընելով այս թուղթերէն մէկ քանիին գիները թեթեւ բարձրացումներ ունեցան, գլխաւորապէս Պանք Ֆրանքո Լյոնանեզի թուղթերը 150 ֆր.ի գոցուեցան Ռոշէդ հաստատութեանց այս կործանումը չատ վնասներ պատճառեց գելխաւորապէս ֆրանսացի փոքրիկ դրամատէրերուն, որոնք իրենց դրամները այդ ճարտար դրամագէտին յանձնած էին տարողականէն բարձր տոկոսներ առնելու յուսով։ լարվ դրամատէրները չէին մտածեր Ռոշէդի գործերուն, հետեւաբար Բարիզի Սակարանին վրայ մեծ ազդեցութիւն մը չունենալու անոր հաստատութեանց կործանումը։ Ցաւալի է միայն անոնց վիճակը որոնք իրենց փոքրիկ խնայողութիւնները Ռոշէդի պէս անխորհուրդ շահադէտի մը վստահած էին։

ՅՍՈՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌԱՐԻՋ, 25 մարտ. — Եւրոպական գրեթէ բոլոր հրապարակներուն վրայ դրամի առատութեան և Նիւ-Եորքի հրապարակին խիստ քաջալերիչ վիճակին հետեւանք, Բարիզի Սակարանին մէջ տրամադրութիւնները չեն բարձրիր. գործերը հեզգնեալ կը տեսնուին։ Դիները գրեթէ անուանական են՝ թէ՛ ֆրանսական Ռանդին և թէ օտար արժէթուղթերու համար։ Օտ. արժէթուղթերն ալ կ'ենթարկուին ընդհանուր հակումին. միայն ծխախոտի Ռէմիի բաժնեթուղթերը խիստ հաստատուն են՝ 440 ֆր.։ Ռիո Թինթո չատ բռնուած է և 1624 փակուեցաւ։ Գրնեզի գիրը հաստատուն է՝ 60.15։ Գալիա Գրասայրն մէկ քանի ֆր. կորսնցնելով 419 եղաւ, թէեւ սպանիական կապարին գիրը 14.10ի բարձրացած է։ Էրէյլի հանքային բաժնեթուղթերը 335 ֆր.ի բարձրացան։ Լոնտոնի մէջ անգլիական քանսոլիէները չատ հաստատուն են՝ 87.62։ Հանքային բաժնեթուղթերու հաղուստրարարումը առանց դժուարութեան կատարուեցաւ։ Նաեւ առանց տգեւորութիւն մը առաջ բերելու այդ բաժնեթուղթերու մասին։ Դրամը չատ առատ է։ Անհատական պանքներու դրամի տոկոսը 2.75 է։ Ամերիկան արժէթուղթերու գիները հեռգհեռ կը բարձրանան։ Երկաթուղիները և տղիները նորէն բարձրացան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ նախարարապետ Սրբ Հէնրի Բէմբրկլ Պէնբրմէնի առողջական վիճակը նորէն վրդովիչ է։ Այսօր հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը ղգալի ծանրացում մը ցոյց կուտայ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ամերիկայի կայսրը, Սուլթան կայսրուհին, Վիքտորիա Լուիզէ իշխանուհին և նեռգիմ իշխանը այսօր Վենետիկ ժամանեցին։ Ընդունուեցան Վիքտոր Էմմանուել թագաւորին կողմէ։ Երկու վեհապետները դիրար ողջագուրեցին տիրալիր կերպով։ Հոնենցոլերն, Համպուրկ և իտալական մարտանաւերը հարիւր մէկ անգամ թնդանօթ արձակելով ողջունեցին վեհապետներուն ժամանումը։ Իտալիոյ թագաւորը տեղան մը առաւ արքայական պալատի մէջ։ Ցեռոյ վեհապետները և գերման իշխանները Հոնենցոլերն զրօսանաւը գացին։

— Վենետիկ քաղաքը չքեղապէս դրուշաղարդուած է։ Թաղապետական պատմական «կանաու»ները կայսրանը կը զբաղնուէին ժամանման միջոցին և մինչեւ արքայական պալատ հետեւեցան արքայական «կանաու»ներուն։ Դիները Ս. Մարկոսի հրապարակը և բոլոր տաղանները չքեղապէս լուսաղարդուած էին եկեղեցական մասի։

ՌՈՒԲՈՒՂ.— Լոնտոնէ կամաբ հրատարակեց Պ. Բլէմանտի ուղղուած բաց նամակ մը, բողոքելով Էմիլ Զոլայի թաղուելուն դէմ Բանթէոնի մէջ։ Իր նախնեաց՝ Էսլիէնի յարգանքին մասն, Զոլայի, որ բանտը նախատած է։ Դուքսը թելադրութիւն կը խնդրէ իր նախնեաց ոսկերարքը հանել Բանթէոնէն և Մանդարի գերեզմանատունը տանել, քանի որ անոր սիրոյը նոն է՝ ընտանեկան դամբարանին մէջ։

ԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ 12|25 Մարս

Օտ. Գաս. Մինչեւ 4 % Գ. Կ. Ս. Ն.		103 09
Ռանտեն բարձր գին	»	103 11½
Ռանտեն վար գին	»	103 07
Բուսիլի երկաթուղի բոց	ֆր.	177 75
Ռանտեն բարձր գին	»	178 12½
Ռանտեն վար գ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻՆ

ՆՈՐ ՑԱՑՏԱԳԻՐ

Կայս. կառավարութեան բարձր հավանին տակ ապասանող դաղթականներու զեռեղման ծախքին համար Երկրագործական Պանքային կողմէ կազմակերպուած վիճակահանութիւնը այսուհետեւ ամէն ամսոյ սկիզբը պիտի կատարուի։ Պարգեւ չչահող տոմակները ամբողջ տարի մը պիտի կրնան մասնակցիլ վիճակահանութեանց։ Ամբողջ տոմակներու արժէքին հարիւրին եօթանասունչինը պարգեւներու և ամորթիներու պիտի յատկացուի։ Ուստի տոյն վիճակահանութիւնը հանրօգուտ կերպով բարեփոխուած է։ Նոր կազմակերպութեամբ՝ տոմակներուն թիւը պիտի ըլլայ 250,000, և առնցմէ 62,500 թիւ պարգեւ ու ամորթի պիտի չտին։ Ինչպէս կ'երեւի տարեւ հրատարակուած յայտագրէն, մեծ պարգեւը 12,000 ոսկի է, և անկէ ղատ՝ երկու, երեք, չորս, հինգ և վեց հազար ոսկիի նպաստաւոր պարգեւներ ալ կան։ Տոմակները զանազան տարբերանշումներ ունին. ամբողջ, կէս, մէկ քառորդ և մէկ ութերորդ։ Ամբողջ տոմակին դին նշանակուած է երկու օսմ. ոսկի, կէսին՝ մէկ օսմ. ոսկի, քառորդին՝ կէս օսմ. ոսկի և մէկ ութերորդին՝ մէկ քառորդ օսմ. ոսկի։ Տոմակ գնողներուն դիւրութիւն մը ըլլալու համար՝ կէս, քառորդ և մէկ ութերորդ տոմակներուն մէկ մասը չորս թիրամի յատուկ երեքական կտորի բաժնուած է։ Ցիրեալ կատարակաւոր տոմակները՝ մէջերնէն 19 դրուշի հաշուով՝ կէս տոմակներուն գինը 36 դրուշ է, մէկ քառորդինը՝ 18 դրուշ, իսկ մէկ ութերորդինը՝ 9 դրուշ։ Երկրագործական Պանքայի կեդրոնատեղիէն և կամուրջին դլուխը գտնուող մասնաճիւղէն մեծաքանակ տոմակ գնողներուն հետեւեալ զեղչերը պիտի ըլլան. մէկ անգամէն 10 ոսկիի տոմակ գնողներուն՝ %ին 7. մէկ տարուան ժամանակամիջոցին՝ 1001 ոսկիի տոմակ գնողներուն %ին 8, 2001 ոսկիի տոմակ գնողներուն՝ %ին 9. 3001 ոսկիի տոմակ գնողներուն՝ %ին 10ը, և 10,001 ոսկիի տոմակ գնողներուն՝ %ին 12. առաջին թիրաժը պիտի կատարուի 1324ի մարտ 1ին, Հանրօգուտ Շինութեանց նախարարութեան պաշտօնական մէջ, ի ներկայութեան Պանքայի Վարչական Խորհուրդի անդամներուն, հաշուակալին և ելմական, հաշուակալութեանց Ատեանին և Օսմ. Կայս. Պանքայի կողմէ կարգուած պաշտօնեաներէ կազմուած մասնաւոր մարմնոյ մը։

1324 տարուան յատուկ Երկրագործական Պանքային վիճակահանութեան յայտագիրը

Ա. թիրաժ (Մարտի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.	Բ. թիրաժ (Ապրիլի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.	Գ. թիրաժ (Մայիսի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.
1	**600000**	**600000**	1	**300000**	**300000**	1	**300000**	**300000**
1	200000	200000	1	100000	100000	1	100000	100000
1	100000	100000	3	40000	120000	3	40000	120000
2	40000	80000	5	20000	100000	5	20000	100000
5	20000	100000	15	10000	150000	15	10000	150000
15	10000	150000	50	4000	200000	50	4000	200000
50	4000	200000	275	400	110000	275	400	110000
275	400	110000	3150	200	630000	3150	200	630000
3150	200	630000	—		—	—		—
—		—	3500		1710001	3500		1710000
3500		2170000						

Դ. թիրաժ (Յունիսի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.	Ե. թիրաժ (Յուլիսի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.	Զ. թիրաժ (Օգոստոսի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.
1	**300000**	**300000**	1	**300000**	**300000**	1	**400000**	**400000**
1	100000	100000	1	100000	100000	1	100000	100000
3	40000	120000	3	40000	120000	3	40000	120000
5	20000	100000	5	20000	100000	5	20000	100000
15	10000	150000	15	10000	150000	15	10000	150000
50	4000	200000	50	4000	200000	50	4000	200000
275	400	110000	275	400	110000	275	400	110000
3150	200	630000	3150	200	630000	3150	200	630000
—		—	—		—	—		—
3500		1710000	3500		1710000	3500		1810000

Է. թիրաժ (Սեպտ.ի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.	Ը. թիրաժ (Հոկտեմբ.ի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.	Թ. թիրաժ (Նոյեմբերի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.
1	**400000**	**400000**	1	**400000**	**400000**	1	**400000**	**400000**
1	100000	100000	1	100000	100000	1	100000	100000
3	40000	120000	3	40000	120000	3	40000	120000
5	20000	100000	5	20000	100000	5	20000	100000
15	10000	150000	15	10000	150000	15	10000	150000
50	4000	200000	50	4000	200000	50	4000	200000
275	400	110000	275	400	110000	275	400	110000
3150	200	630000	3150	200	630000	3150	200	630000
—		—	—		—	—		—
3500		1810000	3500		1810000	3500		1810000

Ժ. թիրաժ (Դեկտ.ի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.	ԺԱ. թիրաժ (Յունվ.ի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.	ԺԲ. թիրաժ (Փետրվ.ի սկիզբը) Հատ	Ոսկին 100ին	Հմգ.մար.
1	**500000**	**500000**	1	**600000**	**600000**	1	**1200000**	**1200000**
1	200000	200000	1	200000	200000	1	500000	500000
1	100000	100000	1	100000	100000	1	400000	400000
2	40000	80000	2	40000	80000	1	300000	300000
5	20000	100000	5	20000	100000	1	200000	200000
15	10000	150000	15	10000	150000	10	100000	1000000
50	4000	200000	50	4000	200000	20	40000	800000
275	400	110000	275	400	110000	65	20000	1300000
3150	200	630000	3150	200	630000	300	10000	3000000
—		—	—		—	750	4000	3000000
3500		2070000	3500		2170000	1250	800	1000000
						21600	200	4320000
						—		—
						24000		17020000

Հ Ա Յ Ա Ց Թ

	Ոսկին 100ին
Իւրաքանչիւրը՝ երկու օսմ. ոսկիի արժէքով շրջաբերութեան հանուած երկու հարիւր միուն հազար տոմակներուն փոխարժէքը	50,000,000
	50,000,000

Ն Ա Խ Գ

	Ոսկին 100ին
Շահող թիւերուն համար տրուելիք հարիւրին 75ը	37,510,000
Գաղթականներու ցանկաժողովին պատկանած հարիւրին 17ը	8,500,000
Գեկիրէ և վարչութեան ծախքերուն փոխարժէքը եղող հարիւրին 8ը	3,990,000
	50,000,000

Ի Լ Ա Ն

Խազինէի Խասասի Շահանէ

Խազինէի Խասասի Շահանէ աչքս խաբէութիւն պիր սէնէի քեամիլէ զարֆընա միւպահասա օլունանաց թէնէքէ էտէլմէթը թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարթըն օնպէշլիրի հուսման իրթիբի կիւնիւ սաաթ օնա գառար եիւղտէ իւչ թէնդիւի պիւգպաշլ եէվմը մէղքիւրտէ իհալէի գաթիէսի իճրա գելընճաղընասան չէրթիթը միւթէֆէրրիհար անլամագ վէ միւնագասաա ասխրլ օլմագ իսթէնէլերին եիւղտէ օն նիսպէթինտէ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միւթէալեր քէֆալէթմէսի միւթասարրպէն սաաթ օնա գառար Խազինէի ճէլիւէի միւշարիւէյհաա կէլմէլերի իլան օլունըր։

Ֆի 12 մարթ 324 3—1

ԱՂԵԹԱՓՈԻԹԻՒՆ

«ԳԱՍԸԳ ԵԱՐԸՂԸ»

Կը դարմանուի, առանց պէտ մնալու Աբեմի Կանադին ճիւղին մէջ վի բարուժական գործողութեան։

Այդ ճիւղը կը գտնուի

268 Ռիբա, Կալաթա-Սերայի դիմաց, թիւ փուռին վերի յարկը։ 268

Իտալիոյ նշանաւոր բժիշկներէն ՅՕՌԹ. ՍԷՔԱՐ ՄԱԴԵԼԻի դրութեան կիրառուելը ԱՔԵՆԻի ԿԱՃԱՌԻՆ աղեկապերու գործածութեամբը, որոնք կաղմախօսական ու առողջապահական կանոններու համաձայն շինուած են, հիւանդներու անհանգստութիւնը իսկոյն կ'անհետանայ։

Աղեթափոութեան ենթակայ եղողները նոյն ճիւղին մէջ կը քննեն ՅՕՌԹ. ՎԱՍՏՐԱՎԷԼԼԻՍ։ Հիւանդները ամէն օր առանց վարձքի կը դարմանուին։ Աւելի տեղեկութիւն առնել ուզողները պէտք է սոյն ճիւղին դիմեն։ 50—42

ԽՆԱՔՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԷՐԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ԶԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ

Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆուռոն, ամբողջովին վճարուած

Պահեստի գումար 37,300,000 ֆուռոնի չափ։

ԴԻԼՈՒՅԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Վճարումները ոսկեդրամ ըլլալու են։ Թղթադրամ մը ընդունելու չենք։

Վինըր Պանք-Ֆէրայն այսօր հարիւրին 3 1/2 տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վար դրամագիներու համար։ Սակայն աւելի դրամագիներու համար հարիւրին 3։ Սակայն կրնայ տոկոսին տակը իջեցնել կամ ուզածին չափ տարական լրացուցիչներու մէջ ցած։ 15 օր առաջ իմաց տալէ յետոյ։

100 ոսկիէն վար դրամագիները կրնան նաեւ առնուիլ տալէն առաջ։

100 ոսկիէն վար դրամագիները կրնան նաեւ առնուիլ դրուատագրէ ու կանխաւ ելլուիլ ազդարարութենէ մը յետոյ։ հետեւեալ կերպով.

3	օր	100– 150	ոսկի դրամագրի համար
6	»	151– 200	» »
10	»	201– 500	» »
15	»	501–1000	» »
30	»	1001 և անկէ վեր	» »

Վինըր Պանք-Ֆէրայն իրեն կը վերապահէ պանքային դրամ ունեցողներուն հաւիրը կարգադրել, ուզուած ատեն վճարելով տեղւոյն պարունակած դումարը։

Վինըր Պանք-Ֆէրայն խնայողական դումարը պարունակող տեղեակ ալ կը յանձնէ անկոփանի տնունով, բայց այդ պարագային, նշանակուած խնամակալը (վէլի կամ վասի) միայն իրաւունք ունի դրամը քաշելու։ 50—15

Խնայողական Սնուցիկներ զատ, Վինըր Պանք-Ֆէրայն կը զբաղի նաեւ տեղատուական ուրիշ գործառնութիւններով

ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔՍԱՆ ՍԻ ՀԱՏ.

Ն. ՌԱՖԷ ՍՒ ԸՆԿ.

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Ա. կարգ Լոնտոնի համար 248.35 ֆր.
Բ. կարգ 185.10 ֆր. (Տիւէրի ճամբով)։

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆԻԶՕՏ

Թիւ 22-24, Գիւլիւք Միւլէթ խան, Գալաթիա 10 50—48

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոստ 2/14 եւ 1320 Սէֆեր 20 բազմիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Գալաթիա, Նուրլը խան, Հէղուէն փողոց, Թիւ 14, Բօօրէրաթիվ վաճառատան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն

Գալիա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի Ճամիի հրապարակ.

Գալիա, Մ. Ի. Սատաք, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Պահէք Գարու թիւ 10։

Գալիա, Ապոպ պէյ եւ Ընկ., Վէրնէֆիլէր փողոց։

Գալիա, Գ. Ս. Այմէլօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պահչէ Գարու, Իզմիր փողոց։

Գառաբգիւղ. Ալէքսանդր Անաթասիասիա չուխայի հրապարակ։

Գառաբգիւղ Մ. Ա. Ճնդրիա, Մատա հասանէ։

Գեօյիւքբէրէ, Մ. Ա. Տէմարքի։

Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց

Էրէնգիւղ, Թէօսկոս Եւսանիէա, Նամատկասն մտ։

Շիշլի, Մ. Է. Ռասի, Գեօյիւքչէրէ հասատեսի, Թիւ. 137։

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրճանց, Թիւ 12, Թիւնէլ խան։

Մեծ Կղզի, Բէյօղլ էֆ.։

Մարմարիւղ, Մ. Ա. Անկէլիսէա, կայսրանի հրապարակ։

Սան Սթէֆանօ, Բէյլէճան էֆ.։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ԲԼԱՔՆԵՐԸ ԵՒ ԹՈՒՂԹԵՐԸ ԺՈՒԿԼԱՅԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԵՆ

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Կը բուժէ հարբուխը, կուրծքի բորբոքումները, յոգնաւոր, ծմլում, վէրք եւն. անմահ դեղ այսուհետեւ և կոյտի համար։

Կը գտնուի բոլոր դեղատներու մէջ. փնտռել մեր ստորագրութիւնը։ 18—15

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՔԼ

ՍՈՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Էլլի, Կ. Գալատա եւ Օսէապի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Էթաս	4311	Հիսարլիկ	1531	Մարբէլլա	3709
Ալէքթ	3607	Տամինս	938	Հինաու	3720	Մէքքաս	3557
Անէէլս	1541	Տուրս	2383	Հորթիս	1600	Միլս	1057
Սթիսաքս	2277	Տրաքս	1713	Հումպէրտ	525	Մանդէպէլլա	
Վասոնս	1822	Տիճամս	504	Իսկս	2354	Մուտիլլա	3419
Գարսոնիս	1264	Էրգս	3464	Իտանս	5540	Նէքս	1933
Գրֆֆիսլ	1481	Էլլանքաս	1520	Ճրնս	1080	Օսիս	4100
Դէլլէ	1371	Էրգաքս	1841	Ջլէս	953	Քէթիոցիս	4036
Դանիրս	1237	Ֆիրս	954	Ռուբինս	2307	Օրլանս	1535
Գարէս	1244	Ֆիլիանս	1828	Ռանիս	1700	Բալերմս	1637
Գանս	1094	Ֆլամինկս	349	Լէս	1053	Ռալլ	510
Զէքքաս	2729	Ֆրանչիսքս	1582	Լէքսնթս	2272	Բիսմէս	3329
Սանէթս	1831	Հալիլէս	3060	Լիվերպս	1643	Բինալս	1553
Գալորաս	4235	Կիլանս	1143	Լոբենս	3191	Բալլս	1613
Գանկս	2905	Հոգս	1011	Մալմս	724	Բոսէս	1789
Գարս	895	Կրանս	1695	Մարինիս	1273	Բոգաչիս	136
						Մայոն	

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են.

Միխաս չոգենաւը, նաւապետ Թորք։

Քլարս չոգենաւը, նաւապետ Արմսթրոնկ։

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին.

Մորոֆֆս չոգենաւը, նաւապետ Ֆարն, ապրիլ 6ին։

Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆԻԶՕՏ

Թիւ 22-24, Գիւլիւք Միւլէթ խան, Գալաթիա 10 50—48

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԳԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Օսմ. Հանր. Պարքի Վարչական Խորհուրդի 1907 հոկտ. 1/14ին ասուած որոշման համաձայն, 1299 մուհարրեմ 29 (8/20 դեկտ. 1881) Կայս. հրամանագրին մէջ գտնուած փոխառութեանց վերաբերող ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ, ինչպէս 1858ի, 1860ի, 1862ի, 1863—64ի, 1865ի, 1869ի, 1872ի, 1873ի և Ընդհանուր Պարքի օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթեր, եթէ մինչեւ 1918 սեպտ. 1/14 շնորհայացուին, փոխանակուելու համար Օսմ. Փոխարեալ Պարքի A. B. C. D. տեսակներու պարտաթուղթերուն հետ, ընկալուած պիտի համարուին։ 14—1

Ազդ.— Հանր. Պարքի վարչութիւնը կը յիշեցնէ հարկատուներուն թէ անհատներու կողմէ պատրաստուած, փակցուած կամ կախուած և կամ տարբեր կերպով հրապարակաւ ցուցադրուած այն ծանուցումները, որոնք թուրքէ ու խաւարքարէ զատ ուրիշ բաներու վրայ գրուած են, Դրոշմաթղթի կանոնագրին Թ. յօդուածին 94րդ թիւին մէջ կանխատեսուած տարեկան տուրքերուն ենթակայ են։ Այդ տուրքին վճարումը, նոյն կանոնագրին 53րդ յօդուածին որոշմանագրութեանց համաձայն, պէտք է կատարուի իւրաքանչիւր եէմական տարուան սկիզբը։ Հետեւեալ հարկատուներուն կը ծանուցուի թէ երկու ամիս պայմանաժամ տրուած է իրենց՝ 1908 մարտ 1էն սկսեալ մինչեւ ապրիլ 30 (Հ. Տ.)։ Այդ մէջտեղին հարկատուները պարտին ներկայանալ Գալաթիա Դրոշմաթղթի գրասենեակը, հարկ եղած օրինական ձեւակերպութիւնները կատարելու համար, որոնք կան խատեսուած են Դրոշմաթղթի կանոնագրին Դ. մասին Գ. գլուխին մէջ։ Այդ պայմանաժամը անցնելէ յետոյ՝ տարեկան դրոշմաթղթերը չվճարուած բոլոր ծանուցումները ապօրինի պիտի նկատուին և տուգանք պիտի առնուի իւրաքանչիւր ծանուցումէ, Դրոշմաթղթի կանոնագրին 38րդ յօդուածին համաձայն։ Շեղթութիւն չպատճառելու համար՝ Օսմ. Հանր. Պարքի վարչութիւնը կը յիշեցնէ հանրութեան թէ տարեկան դրոշմաթղթերի այն վճարումները որոնք մինչեւ 1905 փետրվ. վերջը (Հ. Տ.) կամ 1323 եէմական տարուան սկիզբը կը կատարուին, մինչեւ նոյն տարուան կը վերաբերին, ինչ որ ալ ըլլայ այն թուականը, ուր կատարուած է վերջին վճարումը։ Ուստի շահագրգռողները, ամէն պարագայի մէջ, 1324 եէմական տարուան համար նորէն վճարում կատարելու են վերեւ յիշուած պայմանաժամի մէջտեղին։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

28/10 փետր. 1908 60—26

Ազդ.— Օսմ. Հանր. Պարքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պէրութի օգտին կազի անատն Ընկերութիւնը վճարած է 800 բաժնեթուղթերու դրոշմաթղթի, թիւ 1. 601-2-400, իւրաքանչիւրը 500 ֆրանքնոց, Ընկերութեան կողմէ չբաշխուելու թեան հանուած, դրամագլուխը աւելցնելու համար։ Ցիչեալ արժէթուղթերէն ունեցողները կրնան դիմել Դրոշմաթղթի գրասենեակը, Գալաթիա, Մերթեպանի փողոց, թիւ 21, ուր պիտի կատարուի դրոշմումի գործողութիւնը, առանց ոեւէ ծախքի։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

28/12 մարտ 1908 8—7

Դրոսմում հաստատարարումի հաստատուցագրերուն՝ սակարանական գործակալներուն կողմէ յանձնուած

Օսմ. Հանր. Պարքի վարչութիւնը կը յիշեցնէ Գալաթիոյ Սակարանի գործակալներուն թէ իրենց միջոցաւ կատարուած գործառնութեանց վերաբերեալ հաշուեցուցակները, Դրոշմաթղթի Կանոնագրին 9րդ յօդուածին (Թիւ 31) որոշմագրութեանց համաձայն, հինգ ֆրանքի հատատուն տուրքի ենթակայ են։ Զանցառութեան պարագային 100 դրուշի դրամական տուգանք կ'առնուի իւրաքանչիւր հաշուեցուցակէ։ Հետեւեալով Հանր. Պարքի Վարչութիւնը շահագրգռուողներուն տեղեկութիւնը կը հրաւիրէ այն պատասխանատուութեանց վրայ, որոնց ենթակայ են և այս առթիւ կը ծանուցանէ թէ հարիւրին 5 զեղչ մը կ'ըլլայ այդ թուղթերու արագասով դրոշմումին վրայ։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

18/2 մարտ 1908 15—10

Օսմ. Հանր. Պարքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Գալաթիոյ մէջ գտնուած դրոշմաթղթի գրասենեակը յուսիսիկայ 1908 մարտ 1/14էն սկսեալ պիտի տեղափոխուի Գալաթիա, Մերթեպանի փողոց, Թիւ 21. Թիւնէլի կայարանին մօտ։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

20/7 մարտ 1908 10—8

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԳԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Օսմ. Հանր. Պարքի Վարչական Խորհուրդի 1907 հոկտ. 1/14ին ասուած որոշման համաձայն, 1299 մուհարրեմ 29 (8/20 դեկտ. 1881) Կայս. հրամանագրին մէջ գտնուած փոխառութեանց վերաբերող ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԱԾ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ, ինչպէս 1858ի, 1860ի, 1862ի, 1863—64ի, 1865ի, 1869ի, 1872ի, 1873ի և Ընդհանուր Պարքի օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթեր, եթէ մինչեւ 1918 սեպտ. 1/14 շնորհայացուին, փոխանակուելու համար Օսմ. Փոխարեալ Պարքի A. B. C. D. տեսակներու պարտաթուղթերուն հետ, ընկալուած պիտի համարուին։ 14—1

Ազդ.— Հանր. Պարքի վարչութիւնը կը յիշեցնէ հարկատուներուն թէ անհատներու կողմէ պատրաստուած, փակցուած կամ կախուած և կամ տարբեր կերպով հրապարակաւ ցուցադրուած այն ծանուցումները, որոնք թուրքէ ու խաւարքարէ զատ ուրիշ բաներու վրայ գրուած են, Դրոշմաթղթի կանոնագրին Թ. յօդուածին 94րդ թիւին մէջ կանխատեսուած տարեկան տուրքերուն ենթակայ են։ Այդ տուրքին վճարումը, նոյն կանոնագրին 53րդ յօդուածին որոշմագրութեանց համաձայն, պէտք է կատարուի իւրաքանչիւր եէմական տարուան սկիզբը։ Հետեւեալ հարկատուներուն կը ծանուցուի թէ երկու ամիս պայմանաժամ տրուած է իրենց՝ 1908 մարտ 1էն սկսեալ մինչեւ ապրիլ 30 (Հ. Տ.)։ Այդ մէջտեղին հարկատուները պարտին ներկայանալ Գալաթիա Դրոշմաթղթի գրասենեակը, հարկ եղած օրինական ձեւակերպութիւնները կատարելու համար, որոնք կան խատեսուած են Դրոշմաթղթի կանոնագրին Դ. մասին Գ. գլուխին մէջ։ Այդ պայմանաժամը անցնելէ յետոյ՝ տարեկան դրոշմաթղթերը չվճարուած բոլոր ծանուցումները ապօրինի պիտի նկատուին և տուգանք պիտի առնուի իւրաքանչիւր ծանուցումէ, Դրոշմաթղթի կանոնագրին 38րդ յօդուածին համաձայն։ Շեղթութիւն չպատճառելու համար՝ Օսմ. Հանր. Պարքի վարչութիւնը կը յիշեցնէ հանրութեան թէ տարեկան դրոշմաթղթերի այն վճարումները որոնք մինչեւ 1905 փետրվ. վերջը (Հ. Տ.) կամ 1323 եէմական տարուան սկիզբը կը կատարուին, մինչեւ նոյն տարուան կը վերաբերին, ինչ որ ալ ըլլայ այն թուականը, ուր կատարուած է վերջին վճարումը։ Ուստի շահագրգռողները, ամէն պարագայի մէջ, 1324 եէմական տարուան համար նորէն վճարում կատարելու են վերեւ յիշուած պայմանաժամի մէջտեղին։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

28/10 փետր. 1908 60—26

Ազդ.— Օսմ. Հանր. Պարքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պէրութի օգտին կազի անատն Ընկերութիւնը վճարած է 800 բաժնեթուղթերու դրոշմաթղթի, Թիւ 1. 601-2-400, իւրաքանչիւրը 500 ֆրանքնոց, Ընկերութեան կողմէ չբաշխուելու թեան հանուած, դրամագլուխը աւելցնելու համար։ Ցիչեալ արժէթուղթերէն ունեցողները կրնան դիմել Դրոշմաթղթի գրասենեակը, Գալաթիա, Մերթեպանի փողոց, Թիւ 21, ուր պիտի կատարուի դրոշմումի գործողութիւնը, առանց ոեւէ ծախքի։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

28/12 մարտ 1908 8—7

Դրոսմում հաստատարարումի հաստատուցագրերուն՝ սակարանական գործակալներուն կողմէ յանձնուած

Օսմ. Հանր. Պարքի վարչութիւնը կը յիշեցնէ Գալաթիոյ Սակարանի գործակալներուն թէ իրենց միջոցաւ կատարուած գործառնութեանց վերաբերեալ հաշուեցուցակները, Դրոշմաթղթի Կանոնագրին 9րդ յօդուածին (Թիւ 31) որոշմագրութեանց համաձայն, հինգ ֆրանքի հատատուն տուրքի ենթակայ են։ Զանցառութեան պարագային 100 դրուշի դրամական տուգանք կ'առնուի իւրաքանչիւր հաշուեցուցակէ։ Հետեւեալով Հանր. Պարքի Վարչութիւնը կը հրաւիրէ այն պատասխանատուութեանց վրայ, որոնց ենթակայ են և այս առթիւ կը ծանուցանէ թէ հարիւրին 5 զեղչ մը կ'ըլլայ այդ թուղթերու արագասով դրոշմումին վրայ։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

18/2 մարտ 1908 15—10

Օսմ. Հանր. Պարքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Գալաթիոյ մէջ գտնուած դրոշմաթղթի գրասենեակը յուսիսիկայ 1908 մարտ 1/14էն սկսեալ պիտի տեղափոխուի Գալաթիա, Մերթեպանի փողոց, Թիւ 21. Թիւնէլի կայարանին մօտ։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

20/7 մարտ 1908 10—8

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԳԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Ռումելի երկաթուղիի պարտաթուղթերուն վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1908 մարտ 19/1 ապրիլին կէս օրէն առաջ ժամը 10ին, Օսմ. Հանր. Պարքի Վարչութեան կեդրոնատեղիին, հրապարակաւ, մասնակցութեամբ եէմական, Հանրօգուտ Շինութեանց և Օսմ. Կայս. Պանքայի ներկայացուցիչներուն։

Ղ. Գալիա 7/20 մարտ 1908 5-3

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՑՐԻԼ

Ազդ.— Շիրքէթի Խայրիէի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ իր բաժնեէրերուն թէ 1323 եէմական տարուան համար իւրաքանչիւր բաժնեթուղթի պիտի վճարուի 1 օսմ. ոսկի, սկսեալ 1908 մարտ 3/16էն, ամէն օր, ժամը 5էն 10 (Ղ. Թ.) բացի ուրբաթ եւ կիրակի օրերէ։

10—7

«ԱՐԵՒԵԼՔԻ» ԹՈՐԹՈՆԸ (116)

ԺԱՌ ՊՐԻԷՆ

ԴՐԱՄ ԵՒ ՍԷՐ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՄՕՐ ՄԸ ԱՆՑԵԱԼԸ

ԺԴ.

— Ինչ կ'ուզէք որ քսեմ։ Տիկին ու Ռիպիէրի բռնած ընթացքը դժուար է բացատրել։ Վիչի եկաւ քաղաքական դէմքով և խորհրդաւոր երեւոյթով, իր նախկին սիրահարը լրտեսելու համար։ Այնպիսի մարդու մը հետ կ'ապրի, որուն անունը կը կրէ, առանց իրաւունք ունենալու։ Իր վրայ իմացուած բաները նպաստաւոր չեն և գէշ գաղափար մը կազմել կուտան իր մասին։ Այդ կնոջ անցեալը յանձնարարելի բան մը չէ ընաւ... Աղջիկ մը ունի, որ կ'երեւայ թէ չատ գեղանի է...

Ալպէր բաւական յուզման մը մատնուած էր։ Ուժգնօրէն կը տարուէր սիրոյը։ Կրծկուած դիմագծերը ի վեր կը հանէին իր զգացումներուն սաստկութիւնը։ Բայց լոյսին դէմ նստած ըլլալով Ալպէր, քոմիսերը չկրցաւ մաքէն անցընել թէ ինչու համար խօսակիցը այդքան կը շտապէրգռաւէր Ռիպիէր ընտանիքին։ Ուստի շարունակեց.

— Կ'ըսեն թէ չատ գեղեցիկ է այդ աղջիկը։ Թերեւս կը ճանչնաք զինքը։

— Բանի մը անգամ տեսած եմ, պատասխանեց երիտասարդը խուլ ձայնով մը։ Բայց...

Ալպէր չկրցաւ ուարաել խօսքը։ բառերը չէին կրնար դուրս ելլել բ